

YKÄÄNKÖ VAI YKIINKÖ VASTAUS

Ykäänkö vai ykiinkö vastaus

ABSTRACT

This material includes sample answers of 20 kertominen topics, 33 dialogues of keskustelu, 69 tilannet and 15 mielipide topics of the book "Ykäänkö vai Ykiinkö".

Reference:

Gimara Oy (2021) Ykäänkö vai Ykiinkö. Location: Helsinki

Contents

I. Kertominen:	4
1.1 Minä liikenteessä	4
1.2 Minun kotini	4
1.3 Kerro ystäväsi tai sukulaisesi elämästä	4
1.4 Minä ja pukeutumiseni	5
1.5 Millainen ajankäyttäjät olet? Miten suhtaudut aikaan?	5
1.6 Millainen riitelijä sinä olet?	6
1.7 Arkipäiväni	6
1.8 Ravintolat	6
1.9 Kerro, mitä luonto ja asuinympäristö sinulle merkitsevät	7
1.10 Kerro, luonnonsuojelusta	7
1.11 Vartaloni on temppelini	8
1.12 Koulu kotimaassani	8
1.13 Normaali työpäiväni	8
1.14 Valitse yksi teos (kirja, näytelmä, elokuva, runo...), joka on sinulle tärkeä	9
1.15 Mitä baarikulttuuri sinulle merkitsee?	9
1.16 Minun maisemani	9
1.17 Minä koulussa	10
1.18 Onnettomuus tai sairauskohtaus voi muuttaa koko elämän	10
1.19 Minulle tärkein aisti	11
1.20 Aivot kaipaavat huoltoa	11
II. Keskustelu:	12
Dialogi 1: Ystävä tulee sinun luo kylään	12
Dialogi 2: Ystävä on ollut sinun luona kylässä ja on nyt lähdössä	12
Dialogi 3: Olet kuullut, että ystäväsi on saanut uuden työpaikan. Soita ja onnittele häntä	13
Dialogi 4: Sinut on kutsuttu hienoihin juhliin. Työkaverisi soittaa ja haluaa tietää, miten juhliin pitää pukeutua	13
Dialogi 5: Ystäväsi näyttää väsyneeltä. Olet huolissasi hänestä	14
Dialogi 6: Tapaat uuden ihmisen. Hän haluaa tavata sinut uudelleen, mutta sinä et ole kiinnostunut hänestä	15
Dialogi 7 Ystäväsi on eronnut. Hän on surullinen ja järkyttynyt	15
Dialogi 8 Järjestät juhlat (keksi itse, mitä juhliin). Soitat ystäväälle ja kutsut hänet juhliin	16
Dialogi 9 Haluat tehdä keittiöremontin. Soitat liikkeeseen ja pyydät tarjouksen	16
Dialogi 10 Tulet kotiin ja kotona sinua odottaa tämä viesti	17

Dialogi 11 Naapuri on valittanut metelistä, joka tulee sinun asunnosta. Isännöitsijä soittaa sinulle asiasta. HUOM! Aloita keskustelu vastaamalla puhelimeen	18
Dialogi 12. Olet ollut liikuntahallilla ja unohtanut sinne jotain (keksi itse, mitä). Soita hallille ja tiedustele unohtunutta tavaraa.....	18
Dialogi 13. Olet parturi-kampaamossa. Haluat leikata ja värjätä hiukset	19
Dialogi 14. Olet kahvilassa. Kahvissa on jotain vikaa (keksi itse, mitä)	19
Dialogi 15. Olet eksynyt vieraassa kaupungissa. Keksi itse, mitä paikkaa etsit. Kysyt neuvoa kadulla.	20
Dialogi 16: Olet ostanut jonkin kodinkoneen (keksi itse, minkä). Siinä on jokin vika ja palautat sen kauppaan.....	21
Dialogi 17. Olet eksynyt metsässä. Soitat ystävälle.....	21
Dialogi 18. Haluat mennä kalastamaan, mutta sinulla ei ole kalastuslupaa. Soitat ja kysyt asiasta.	22
Dialogi 20. Olet kuullut, että ystäväsi on ollut onnettomuudessa ja on nyt sairaalassa. Soitat hänelle	23
Dialogi 21. Olet sairas. Ilmoita asiasta pomolle	23
Dialogi 22. Olet seminaarissa kollegan kanssa kuuntelemassa esityksiä. Tauolla puhut kollegan kanssa, mitä mieltä olet ollut päivän esityksistä	24
Dialogi 23: Työkaverisi haluaa sopia tapaamisen	24
Dialogi 24: Olet ollut työmatkalla. Juttelet työkavereiden kanssa työmatkan jälkeen kahvihuoneessa.	25
Dialogi 25: Olet rautatieasemalla. Sinä et tiedä, mistä sinun juna lähtee. Kysy apua virkailijalta. ...	25
Dialogi 26: Odotat bussia, kun puhelin soi. Soittaja tekee tutkimusta	26
Dialogi 27: Olet lähdössä baarista, mutta et löydä narikkalappua.....	27
Dialogi 28: Ystäväsi soittaa sinulle ja kaipaa neuvoa, miten voi laihtua.	27
Dialogi 29: Olet juuri saapunut hotelliin. Huoneessa on jokin vika (keksi itse, mikä). Soita vastaanottoon ja valita asiasta.....	28
Dialogi 30: Olet ostanut liput teatteriin. Et voi mennä esitykseen Soita teatteriin ja yritä vaihtaa esityspäivä.	28
Dialogi 31: Haluat ilmoittautua kurssille kansalaisopistoon (keksi itse, mille). Soita Kansalaisopistoon ja kysy lisätietoa kurssista.	29
Dialogi 32: Haluat rekisteröidä avioliiton ja menet maistraattiin.	29
Dialogi 33: Sinun kotona on tapahtunut jokin ongelma (keksi itse, mikä) ja haluat hakea korvausta kotivakuutuksesta.....	30
III. Tilanteita	32
IV. Mielipide	41
4.1 Liikunta on pakko, ei vaihtoehto.....	41
4.2 Onnellisuus on oma valinta.....	41
4.3 Sosiaalinen media pilaa ihmissuhteet	42
4.4. Sukulaiset ovat tärkeämpiä kuin ystävät	42

4.5 Uusperhe- hyvä vai huono asia?	43
4.6. Ketjujaritysten hyödyt ja haitat?	43
4.7. Alle kouluikäinen ei tarvitse vielä puhelinta	44
4.8 Arkielämä Suomessa on helppoa	44
4.9 Tinkiminen	45
4.10. Pyörä vai auto	45
4.11. Fyysinen terveys on tärkeää myös henkiselle terveydelle	46
4.12 Suomi tarvitsee lisää työntekijöitä ulkomailta	46
4.13 Miesten ja naisten roolit.	48
4.14 Lapsi saa itse päättää, mitä harrastaa.	48
4.15 Suomi ei ole tasa-arvoinen maa	49
REFERENCE:	50

I. Kertominen:

1.1 Minä liikenteessä

Onneksi, asun kaupungin keskustassa. Asuntoni on lähellä kauppoja, kouluja, apteekkeja, sairaalaa ja yliopistoa. Siksi kävelen tai pyöräilen töihin ja kauppaan joka päivä. Käytän harvoin julkista liikennettä. Jos me käymme muissa kaupungeissa tai menemme kaukaiseen paikkaan, me menemme autolla tai junalla. Koska ne ovat mukavia, käteviä ja niillä pääsee nopeasti.

Tykkään kävellä ja pyöräillä, koska ne ovat terveellisiä ja ympäristöystävällisiä. Se säästää myös rahaa.

Pelkään moottoripyöriä liikenteessä, koska tunnen että ne ovat nopeita ja vaarallisia.

1.2 Minun kotini.

Minä asun kerrostalossa, asuntoni on toisessa kerroksessa. Talossa on hissi, mutta yritän välttää hissin käyttöä ja kuljen portaita. Asunnossa on kolme huonetta. Olohuone on iso ja valoisa. Olohuoneessa on beige sohva ja iso ikkuna.

Makuu huoneessa on leveä sänky. Sängyn (oikealla ja vasemmalla) molemmilla puolilla on lipastot ja pöytälamput. Minun tyttäreni makuu huone on pienempi, kun meidän makuuhuone. Siinä on leveä sänky ja työpöytä. Pöydällä on lamppu, tietokone, kyniä, kirjoja ja pieni kirjahylly. Hänellä on paljon kirjoja, koska hän opiskelee ja lukee paljon.

Minun keittiö on pieni mutta moderni ja valoisa. Minulla on monta kodinkonetta ja kaappia. Minä tykkään minun keittiöstä. Siellä on mukava tehdä ruokaa.

1.3 Kerro ystäväsi tai sukulaisesi elämästä

Minulla on veli ja sisko, he ovat kaksoset. Molemmat ovat syntyneet melkein samaan aikaan. Heillä on vain 15 minuuttia eroa. He olivat koulussa samalla luokalla. Mutta he ovat aina olleet erilaisia. He eivät olleet kiinnostuneita samoista asioista. Minun veli pitää matematiikasta, kun minun sisko puolestaan ei pidä siitä, hän pitää sosiaalista aiheista. Siskollani oli nuorena paljon ystäviä ja hän

piti bileistä, mutta minun veli ei pidä bileistä. Hän oli ujo ja hänellä ei ollut montaa ystävää. Hän viihtyy kotona. Kun he kasvoivat, minun veli valmistui insinööriksi. Hän on ollut töissä IT alalla pari vuotta japanilaisessa firmassa. Minun sisko on vielä opiskelija, hän opiskelee kirjanpitäjäksi Hollannissa. On mielenkiintoista nähdä, kuinka kaksoiset voivat olla niin erilaisia toisistaan.

1.4 Minä ja pukeutumiseni

Pidän klassisesta tyylistä. Minulle on tärkeintä, että vaate on hyvän laatuinen ja käytännöllinen, mutta pitää myös näyttää omiin silmiin sopivalta. Monet ystäväni seuraavat muotia, mutta minä en seuraa. Ostan vain vaatteita, jotka sopivat päälleni. Monesti on tosi vaikea löytää mistään itselle sopivia vaatteita.

Olen tyytyväinen, että minulla on pieni keho, joten näytän ikäistäni nuoremmalta. Olen kuitenkin lyhyt minkä takia on vaikea löytää oikeaa kokoa.

En olisi valmis kauneusleikkaukseen, koska leikkaukseen liittyy aina riskejä. Jos leikkaus epäonnistuu, saatan näyttää vielä rumemmalta.

1.5 Millainen ajankäyttäjät olet? Miten suhtaudut aikaan?

Olen useimmiten ajoissa, koska en halua tuhjata muiden ihmisten aikaa. Tykkään aikataulusta, koska se auttaa minua organisoimaan aikaani ja on mukava, että kaikki on mennyt hyvin aikataulussa.

Aamulla ja päivällä olen töissä, illalla menen harrastukseen tai katson televisiota perheeni kanssa. Viikonloppuna menen tanssimaan mieheni kanssa tai menen metsään.

En halua hukata aikaani somessa kuten Facebookissa tai Instagramissa. Enkä myöskään katsomalla paljon elokuvia. Se, että katsotaan elokuvia joskus on ok, mutta ei hyvä jos katsoo paljon. Se on ajan haaskaamista.

En halua hukata aikaani somessa kuten Facebookissa tai Instagramissa. Enkä myöskään katsomalla paljon elokuvia. Se, että katsotaan elokuvia joskus on ok, mutta ei hyvä jos katsoo paljon. Se on ajan haaskaamista.

1.6 Millainen riitelijä sinä olet?

Olen rauhallinen ihminen, en riitelee usein. Yleensä vältän riitelyä. Riitelen harvoin töissä tai ystävän kanssa.

Kun stressaan töistä, alan riidellä helpommin. Kotona riitelen joskus tyttäreni kanssa, jos hän ei halua mennä ajoissa nukkumaan tai syömään, tai hän on myöhässä koulusta.

Kun olen järkyttynyt jostain, kerron poikaystävälleni tai siskolleni, he kuuntelevat ja auttavat minua näkemään asiat tavoitteellisemmin. Heidän kanssaan puhuminen jälkeen, tunnen oloni paljon paremmaksi. Kun minua kohdellaan epäoikeudenmukaisesti, olen surullinen ja joskus vihainen. Siinä tilanteessa, puhun tai kirjoitan heidän kanssaan järkevästi.

1.7 Arkipäiväni

Yleensä herään klo 7, kun heräyskello soi. Luen uutisia internetissa ja syön aamupalaa. Aamupalan jälkeen, menen töihin. Aloitan työpäiväni klo 9 tai 10. Ensiksi tarkistan kalenterini ja sähköpostini, jos minulla on kokous tai opetustunteja ja sitten vastaan sähköposteihin. Sitten teen analyyseja. Päivällä kirjoitan raportteja ja valmistaudun seuraaviin opetustunteihin. Minun työpäiväni loppuu klo 17 tai 18. Työpäivän jälkeen menen kotiin ja laitan ruokaa. Päivällinen jälkeen menen harrastuksiin tai katson televisiota perheeni kanssa.

Pidän rutiineista, koska se auttaa minua organisoimaan elämäni ja työni helpommin. Tiedän mitä tapahtuu päivien aikana. Minulla ei ole paljon aikaa, olen aina kiireinen. Rutiinit säästävät aikaa.

Päivä on huono, jos pahoja asioita tapahtuu, tai jos en voi tehdä mitään tai riitelen perheeni kanssa.

1.8 Ravintolat

Minä en käy usein ravintolassa, vain pari kertaa kuukaudessa. Mielestäni, hyvässä ravintolassa on miellyttävä tila, herkullinen ruoka ja hyvä palvelu. Huonoissa ravintoloissa on huono palvelu ja ruoka.

Suomen ravintolat aukeavat klo 10 tai klo 11. Ravintolat kotimaassani aukeavat aikaisemmin, klo 6, siksi ihmiset voivat syödä aamupalan ravintoloissa. Vietnamilaiset usein ostavat aamupalat ravintolasta tai ruokakaupasta kadulla tai torilla, koska hinta on halpa. Ruuan hinta Suomessa on korkeampi

Pidän miellyttävästä tunnelmasta ravintolassa. Toivoisin, että ravintoloissa olisi enemmän vaihtoehtoja ja erilaisia ruokia.

1.9 Kerro, mitä luonto ja asuinympäristö sinulle merkitsevät

Asun kerrostalossa kaupungin keskustassa. Pidän siitä, koska se on lähellä kaikkia paikkoja ja palveluita, kuten: yliopistoa, koulua, toria, kauppakeskuksia, sairaalaa, museoita, kirjastoa, urhelutaloa, areenaa, metsää ja järveä. Koska se on lähellä luonnoa, siellä voi hiihtää talvella ja kävellä tai juosta kesällä ja syksyllä.

Pidän metsästä, järvestä ja joista, koska tykkään poimia marjoja ja sieniä metsästä. Minä tykkään myös kävellä metsässä. Kävelen siellä joka päivä, tunnen oloni hyväksi kun olen luonnossa.

1.10 Kerro, luonnonsuojelusta

Mielestäni, luonnon suojelelu on tosi tärkeää, koska ihminen on riippuvainen ja luottaa luontoon. Me tarvitsemme vettä, ilmaa, maata, puita, ja niin edelleen. Ilman luontoa, emme selviä. Jos me emme suojele luontoa ja saastutamme vettä ja maata, meillä ei ole hyvää elinympäristöä. Me saamme sairauksia, kuten syöpää tai keuhkokuumeita.

On monia tapoja suojella luontoa, esimerkiksi, vähentää veden käyttöä ottamalla lyhyempiä suihkuja, sammuttaa valot kun et käytä niitä, jätteiden lajittelu, kierrättää tavaroita ja niin edelleen

Tuon laukkuni ostoksille ja vältän kertakäyttötavaroita. Ostan vähemmän pikamuotivaatteita ja kierrätän tavaroita.

1.11 Vartaloni on temppelini

Minusta vartaloni ei ole temppelini mutta pidän huolta vartalostani ja ihostani. Käyn kuntosalilla, tanssin, teen joogaa ja harjoittelen aikidoa pari kertaa viikossa. Minä syön myös terveellistä ruokaa ja käyn usein suihkussa.

Vartaloni on tärkeä minulle, koska terveellinen ja hyvä vartalo antaa minulle hyvän elämän. Jos vartaloni on huono, en voi nauttia elämästäni. Elämäni aikana, vartaloni on muuttunut paljon. Kun olin nuori, tulin sairaaksi ja laihtuin 15 kiloa. 16 vuotta sitten kun tulin raskaaksi ja sain tyttäreni, niin sen jälkeen olen lihonut 12 kiloa.

1.12 Koulu kotimaassani

Kotimaani koulujärjestelmä on melkein sama kuin suomen koulujärjestelmä, se on 9 vuotta peruskoulussa ja 3 vuotta lukiossa. Mutta kotimaassani vanhempien on maksettava paljon opiskelusta koulussa.

Suomessa vanhemmat eivät maksaa mitään ja luokat ovat suomessa on pienempiä, vain 12-22 oppilasta luokassa. Kotimaassani luokassa on 40 oppilasta

Minä en halua tuoda mitään minun kotimaani kouluista Suomeen, koska koulu suomessa on tosi hyvä, se on paras maailmassa. Minä haluan viedä Suomen koulujärjestelmän minun kotimaahani.

1.13 Normaali työpäiväni.

Olen tieteiden tutkija. Olen töissä yliopistossa.

Aloitan työpäiväni kello 8 tai 9 aamulla. Ensin tarkistan kalenterini ja sähköpostini, jos minulla on kokous tai opetustunteja ja vastaan sähköposteihin. Sitten teen analyyyseja.

Minulla on tauko klo 12.00 tai 13.00. Tauon jälkeen, kirjoitan raportteja ja valmistaudun seuraaviin opetustunteihin. Lopetan työni kello 17 tai 18.

Pidän työssäni koska minulla on vapautta. Pystyn järjestämään oman aikatauluni, työskentelen milloin haluan ja lopetan, kun tunnen olevani väsynyt

Yksi asia, josta en pidä työssäni, on se, että sillä on valtava työtaakka. Lisäksi, istun paljon tietokoneen ääressä

1.14 Valitse yksi teos (kirja, näytelmä, elokuva, runo...), joka on sinulle tärkeä

Pidän paljon laulusta, nimeltä ”Äidin päiväkirja”. Asialainen säveltäjä on kirjoittanut sen. Laulu kertoo äidin rakkaudesta lastaan kohtaan. Mitä äiti tuntee ja tekee lapsensa eri elämän vaiheissa. Pidän laulusta koska minä tunnen ja teen samoin kuin äiti laulussa.

Kun minä kuuntelen tätä laulua, muistan kun minä synnytin minun tyttäreni: muistan kaikki tyttäreni virstanpylväät, kuten hänen ensimmäinen askeleensa, hänen ensimmäinen koulupäivänsä ja niin edelleen.

1.15 Mitä baarikulttuuri sinulle merkitsee?

Käyn harvoin baarissa. Koska minä en pidä melusta ja en juo alkoholia.

Minä haluan nukkua aikaisin, koska minun täytyy mennä töihin aamulla.

Minusta baarikulttuuri sopii 18-vuotiaalle, koska tuossa iässä ihmiset ovat tarpeeksi vanhoja tekemään päätöksiä ja juomaan alkoholia.

Baarin hyvät puolet ovat, että ihmiset voivat saada uusia ystäviä, pitää hauskaa töiden jälkeen, nauttia musiikista, jne

Huonot puolet ovat, että se on haitallista terveydelle, koska baarissa ihmiset juovat alkoholia ja yöpyvät myöhään. Kun he juovat liikaa alkoholia, he eivät ehkä hallitse itseään.

1.16 Minun maisemani

Minun maisemani on metsä, jossa on vesiputous ja paljon kukkia, sieniä, sekä isoja puita. Pidän metsästä, koska tunnen oloni rauhalliseksi siellä. Metsässä on paljon erilaisia eläimiä, kasveja, puita, sieniä ja niin edelleen. Minusta metsä on maaginen paikka. Se on monipuolinen, värikäs ja kaunis maailma, jossa voi tutkia uusia ja jännittäviä asioita. Metsä on myös vaihteleva, koska eri vuodenaikoina siellä on eri tavoilla kaunista. Keväällä ja kesällä, metsässä on paljon kukkia, ja

puut ovat vihreitä. Syksyllä, metsä on ruskea, oranssi, punainen ja keltainen. Se on silloin todella kaunis näky. Talvisin kaikki muuttuu valkoiseksi.

Kiireisen työpäivän jälkeen, tykkään kävellä tai poimia sieniä ja marjoja metsässä. Tunnen oloni rentoutuneeksi kävellessäni metsässä. Metsä ei vain anna meille vain arvokasta ruokaa ja materiaaleja, vaan myös raitista ilmaa. Se on myös paikka eläimille ja linnuille, jotka rikastuttavat ja vaikuttavat maailmaamme eri tavoin.

1.17 Minä koulussa

Minä olin tavallinen ja ahkera opiskelija. Tein kaikki läksyt, kuuntelin opettajia. Varsinkin, koska vanhempani olivat opettajia. Minun äitini oli opettaja koulussa, jossa opiskelin. Joten jos minä en mennyt kouluun tai en tehnyt läksyjä, minun äitini olisi tiennyt.

Minun paras koulumuistoni oli yliopistosta. Minä ja ystäväni menimme yhden minun ystäväni luokse, ja teimme ruokaa, kävimme metsässä ja pidimme hauskaa.

Minä en pitänyt kirjallisuudesta ja historiasta koulussa, pidin matematiikasta ja biologiasta.

Minun paras opettajani oli englannin opettaja, vaikka hän ei opettanut minun koulussani, vaan minun ystäväni koulussa. Opetti hän kuitenkin minua paljon ja auttoi monissa asioissa.

1.18 Onnettomuus tai sairauskohtaus voi muuttaa koko elämän

Minulla ei ole sattunut sairauskohtausta tai onnettomuutta, mutta minun ystäväni on ollut vakavassa autononnettomuudessa, ja se muutti hänen koko elämänsä. Hän oli sairaalassa 4 kuukautta. Sairaalaan pääsyn jälkeen, hän muutti hänen elämän tyyliinsä. Ennen hän työskenteli paljon, ja oli huolissaan urasta ja rahasta. Mutta nyt hän työskentelee vähemmän ja nautti elämästä enemmän. Hän sanoi, että elämä on lyhyt, ja me emme tiedä mitä tapahtuu huomenna, siksi nauti elämästä silloin kun sinä voit.

Pelkään onnettomuuksia ja sairauksia, koska silloin en voi liikkua tai tehdä mitään

1.19 Minulle tärkein aisti

Näkö ja kuulo ovat minulle tärkeimmät aistit, koska jos en näkisi tai kuulisi mitään, minun elämäni olisi vaikeaa. En tietäisi, miltä maailmaa näyttää. En voisi nähdä kukkia, rakennuksia, puita jne. Ja en tietäisi miltä vanhempani, tyttäreni ja minä itse näyttäisimme tällä hetkellä.

Ilman kuuloa, minä en voisi kuulla mitä ihmiset puhuvat minulle ja en voisi kuunnella musiikkia. Ilman kuuloa, minä en voisi kommunikoida muiden ihmisten kanssa. Silloin elämäni olisi tylsää ja yksinäistä.

Mutta jos minulla ei ole haju-, maku- tai tuntoaistia, minusta se ei olisi aina huonosta minulle. Koska pari kukautta sitten, olin sairas ja sairastin koronan. Silloin menetin makuni ja hajuni. Minusta tuntuu, että jos se tapahtuisi uudelleen olisin ok sen kanssa. Siksi jos joutuisin luoppumaan jostakin aistista, se olisi haju- tai makuaisti.

1.20 Aivot kaipaavat huoltoa

Mielestäni aivot, aivan kuten keho, tarvitsevat huolenpitoa. Esimerkkisi: hyvä uni, riittävä ravinto, liikunta ja niin edelleen ovat tärkeitä aivoille.

Pidän huolta aivoistani, esimerkiksi olemalla aktiivinen, kävelen metsässä, menen nukkumaan ajoissa, syön terveellisesti ja vältän stressiä.

Aivoni toimivat hyvin, kun nukun tarpeeksi, ja syön hyvin. Aivoni toimivat huonosti, jos en ole nukkunut hyvin tai olen stressaantunut.

Minusta liikunta ja stressittömyys ovat tärkeitä aivojen hyvinvoinnille. Koska stressi vaikuttaa aivoihin negatiivisesti

II. Keskustelu:

Dialogi 1: Ystävä tulee sinun luo kylään

Ystävä: Moi! Sori, että mä oon vähän myöhässä. Ihan hirvee keli ulkona

Sinä: Ei se mitään. On hienoa että pääsit minun luo kylään. Tule sisään

Ystävä: Kiitos hei kutsusta. Oli tosi kiva, että pyysit mut käymään.

Sinä: Haluatko juoda jotain, minulla on mehua, teetä tai kahvia.

Ystävä: Kiitos, mä voisin ottaa vaikka kupin kahvia, jos sulla on

Sinä: Totta kai. Hetkinen. Tässä on sinun kahvi. Ole hyvä

Ystävä: Kiitos. Sulla on tosi kaunis koti. Paljonko tässä on neliöitä?

Sinä: Se on 78 neliötä.

Ystävä: Juu-u. Sori, nyt mä en muista, että milloin sä muutitkaan tähän asuntoon?

Sinä: Me muutimme tähän asuntoon kolme vuotta sitten.

Ystävä: Niin niin, niinhän se olikin. Ootko sä ollut tyytyväinen tähän asuntoon?

Sinä: Joo, pidän siitä paljon, koska se on valoisa ja tilava.

Dialogi 2: Ystävä on ollut sinun luona kylässä ja on nyt lähdössä

Ystävä: Ai kamala, onks kello noin paljon? Kuule kyllä mun nyt on lähdettävä, huomenna on aikainen aamu.

Sinä: Joo, se on kello kahdeksan illalla. Aika kuluu niin nopeasti. Mikä on sinun suunnitelma huomenna?

Ystävä: No mulla on huomenna aamuvuoro, että pitää mennä ajoissa sänkyyn. Mut kiitos sulle tosi paljon. Oli tosi kiva nähdä ja mahtavat tarjoilut sulla taas oli. Ens kerralla sitten sä tuut meille. Sopisko sulle jo ens lauantaina?

Sinä: Valistettavasti, se ei onnistu, ensi lauantaina minun pitää käydä siskoni luona Vaasassa. Mikä sääli! (what a pity!)

Ystävä: Ai jaa, no ei se mitään. Joskus toiste sitten. Kuule, miten tästä meneekään busseja tähän aikaan tai millä mä pääsisin kaupunkiin?

Sinä: Yleensä bussit numerot 101 ja 103 pääsevät tähän. Mutta en varma jos bussit menevät tähän aikaan tai ei. Minä voin viedä sinut kaupunkiin autolla.

Ystävä: Ihan totta? Mut siitä on sulle ihan hirveesti vaivaa! Kyllä mä tästä voin ottaa vaikka taksinkin, jos en muuten pääse.

Sinä: Ei haittaa. Odota hetkinen. Haen auton ja vien sinut kaupunkiin.

Ystävä: voi vitsi, sä oot kyllä ihan paras. Kiitos paljon.

Dialogi 3: Olet kuullut, että ystäväsi on saanut uuden työpaikan. Soita ja onnittele häntä

Ystävä: Tiina

Sinä: Moi, tässä Kaisa. Olen kuullut, että sinä olet saanut uuden työpaikan. Onneksi olkoon!

Ystävä: No moi moi! Miksiköhän mun puhelin ei tunnistanu sun numeroon? No mut juu, totta se on. Kauan mä niitä töitä hainkin ennen kuin onnistui.

Sinä: Onko mukava työ? Missä se on?

Ystävä: No se on ihan mun unelmien duuni. Just sellanen, mitä mä ajattelinkin. Sori, mutta mulla on hirvee kiire just nyt, voinko mä soitella sulle illalla uudelleen?

Sinä: totta kai. Töiden jälkeen sopii, kello 18.00 tai 19.00 on hyvä.

Ystävä: Juu juu, se sopii hyvin. Mut tosi kiva ku soitit ja jutellaan illalla sit lisää. Mä kerron sitten kaiken mun uudesta työstä.

Sinä: Hienoa! Puhutaan lisää myöhemmin.

Ystävä: Mahtavaa. Moikka!

Dialogi 4: Sinut on kutsuttu hienoihin juhliin. Työkaverisi soittaa ja haluaa tietää, miten juhliin pitää pukeutua

Ystävä: Moi! Paniikki, auta! Ne firman juhlat... siinä kutsussa lukee, että tumma puku. Mä katoin Googlestä, että se tarkoittaa ihan parhaat vaatteet, mitä on. Mitä sä aiot laittaa päälle?

Sinä: Minä aion laittaa päälle mustan iltapuvun, jossa on punainen ruusu vasemmalla puolella. Sinä näit jo sen.

Ystävä: Voi ei! Niin just. Naisilla se tarkoittaa pitkää iltapukua ja ei mulla edes ole sellaista. Voinkohan mä laittaa ton lyhyen mekon?

Sinä: Luulen, että pitkä iltapuku on parempi kuin lyhyt mekko. Koska se on niin hieno juhla.

Ystävä: Niin no, niin. En kuitenkaan haluais olla sitten ihan alipukeutunut. Täytyy näyttää, että kunnioittaa. Pakko varmaan lähteä ostoksille, Onneksi on vielä aikaa. Mutta mä en tunne tätä kaupunkia. Kerro mulle, mistä mä voisin mennä ostamaan sellaisen iltapuvun?

Sinä: Mielestäni voit ostaa hienon iltapuvun muotikaupoista kuten: Seremonia, Zazabella tai juhlapuvut nettisivulta tai myös Helsingin keskustasta.

Ystävä: No se kuulostaa hyvältä! Mä kokeilen sitä. Tuletko mukaan makutuomariksi?

Kerrot, jos mä näytän ihan kamalalta niissä vaatteissa.

Sinä: Joo, totta kai. Mä voin tulla mukaan ja kertoa sinulle, jos sinä näytät hyvältä niissä puvuissa tai et.

Ystävä: Okei, mut kiitos sulle! Nyt pitää mennä.

Dialogi 5: Ystäväsi näyttää väsyneeltä. Olet huolissasi hänestä

Ystävä: Huomenta

Sinä: Huomenta. Oletko kunnossa? Näytät väsyneeltä.

Ystävä: No, viime aikoina oon nukkunu tosi huonosti. Varmaan stressiä töistä tai jotain. En sit tiedä mikä auttaisi

Sinä: Ajattelen, että liiku enemmän voi auttaa. Lisäksi, voit yritä liottaa jalkojasi lämpimässä vedessä ja kuunnella rauhoittavaa musiikkia iltaisin. Minä uskon, että sinä voit nukkua paremmin.

Ystävä: Okei, no kiitos täytyy kokeilla. Sä näytät aina niin pirteältä. Eikö sulla koskaan oo vaikeuksia nukkua?

Sinä: Onneksi, minulla ei ole vaikeuksia nukkua. Mutta kesällä minä nukun vähemmän kuin talvella.

Ystävä: Joo, mutta oot oikeassa. Mun on pakko alkaa nukkua enemmän. Mä näytän jo kymmenen vuotta vanhemmalta kuin oikeasti olen ja ei terveyskään tällaista kestä.

Sinä: Jos, sinä haluat, sinä voit liittyä minun mukaan treeneihin. Me voimme juosta yhdessä aamulla, ja käydä kuntosalilla illalla, työn jälkeen.

Ystävä: Kiitos ihan tuhannesti. Se ois kyllä mahtavaa. Onneks on sun kaltaisia ystäviä

Dialogi 6: Tapaat uuden ihmisen. Hän haluaa tavata sinut uudelleen, mutta sinä et ole kiinnostunut hänestä.

Tuttava: Sori, mutta mun on pakko sanoa, että sä näytät kyllä todella hyvältä ja ois ihan mahtavaa tavata uudelleen

Sinä: Kiitos, hauska tutustua.

Tuttava: Mä voisin viedä sut, vaikka ulos syömään. Tiedän yhden tosi hyvän ravintolan, josta sä varmasti tykkäisit

Sinä: Kiitos kutsusta. Mutta olen kiireinen juuri nyt. En voi lähteä kanssasi.

Tuttava: No mutta miksi? Onko mussa jotain vikaa? Ma haluaisin vaan oppia tuntemaan sut paremmin

Sinä: Minulla on paljon töitä tänään ja minun mieheni odottaa minua siellä.

Tuttava: No voi harmi, Tää on niin tätä. Aina sama juttu

Sinä: Sinä olet mukava mies. Mä uskon, että sinä tapaat pian hyvän naisten.

Tuttava: No kiitos, se on kiva kuulla

Dialogi 7 Ystäväsi on eronnut. Hän on surullinen ja järkyttynyt

Ystävä: Nyt se sitten tapahtui. Viikonloppuna Markku pakkas kamat ja lähti

SINÄ: voi voi, ikävä kuulla. Mitä tapahtui?

Ystävä: No eihän tää yllätyksenä tullut. Onhan tää meidän suhde ollut jo kauan vähä on-off, mutta kyllä se silti sitten järkyttää, kun toinen lähtee

SINÄ: Miten voit? Haluatko kertoa siitä?

Ystävä: No suoraan sanoen ei kovin hyvältä tunnu. Nukuin tosi huonosti viime yönä, eikä itkusta tuu loppua.

SINÄ: Voinko auttaa sinua jotain? Jos minä voin auttaa jottenkin, kerro minulle.

Ystävä: Kiitos, se ois tosi kiva. On mun kuitenkin pakko jaksaa ihan jo lastenkin

SINÄ: Joo, miten lapset ovat ottaneet Markun lähdön? Asuvatko he sinun kanssasi? Tai Markun kanssa?

Ystävä: No ihan varmaksi me ei vielä sovittu, mutta kai ne sitten on viikon mun kanssa ja

viikon isänsä kanssa. Markun pitää nyt vaan ensin löytää sellanen kämpppä, että lapsetkin mahtuu sinne

SINÄ: Kuulle, Minä täytyy mennä nyt. Voinko soittaa sinulle illalla? Ja voit kertoa lisää.

Ystävä: Joo ei haittaa. Kiitos, että kuuntelit.

Dialogi 8 Järjestät juhlat (keksi itse, mitä juhlit). Soitat ystävälle ja kutsut hänet juhliin.

Ystävä: Moi! Pitkästä aikaa! Mitäs sulle?

SINÄ: Niin on, pitkästä aikaa. Hyvää kuuluu, kiitos. Ensi sunnuntaina on minun synttäri juhlat. Haluaisin kutsua sinut juhliin.

Ystävä: Oho, Vau! Kiitos kutsusta, kuulostaa hauskalta ja totta kai tuun, jos vaan pääsen.

Missä ja milloin sä meinaat pitää nää juhlat?

SINÄ: Se on 26 Heinäkuuta, klo 18.00, Good foods ravintolassa, Kauppakatu 27, Helsingissä.

Ystävä: Joo, ei ainakaan nyt heti tuu mieleen, että olis joku este, että enköhän mä pääse.

Milloin sä tarviit vahvistuksen, että pääsenkö vai en?

SINÄ: Sinä voit ilmoittaa minulle, että pääsetkö vai et ensi lauantaina.

Ystävä: Selvä. Entä onko sulla jotain lahjatoiveita?

SINÄ: Ei tarvitse lahjaa, se on tärkeää, että sinä tulet juhliin.

Ystävä: Hahaa Selvä juttu! Entä voisinko mä auttaa sua jotenkin juhlien järjestelyissä?

SINÄ: Ei tarvitse. Perheeni auttaa minua juhlien järjestelyissä,

Ystävä: Kiitos paljon kustusta vielä ja nähdään pian!

Dialogi 9 Haluat tehdä keittiöremontin. Soitat liikkeeseen ja pyydät tarjouksen.

Myyjä: Remontti-Alexi, Anna puhelimessa

SINÄ: Terve, tässä on Theresa, haluaisin tehdä keittiöremontin. Voisitko auttaa minua?

Myyjä: Kyllä, me tehdään keittiöremontteja. Millaista remonttia sä olet ajatellut?

SINÄ: Minä haluan remontoida koko keittiön, kuten, vaihtaa lattiat, uusia keittiökoneet ja kaapit.

Myyjä: Joo, milloin tää remontti ois tarkoitus tehdä?

SINÄ: Syksyllä, elokuussa tai syyskuussa olisi hyvä minulle

Myyjä: Me voitais tulla sinne paikan päälle arvioimaan hinta ja vähän suunnittelemaan.

Käviskö perjantaina? Me voitais tulla heti aamulla.

SINÄ: Aamulla ei sovi minulle, koska minulla on kokous. Mutta klo 14.00 jälkeen käy hyvin minulle

Myyjä: Juu, no se varmaan onnistuu myös. Sanotko vielä sun osoitteen, niin kirjaan sen tänne ylös?

Sinä: Minun osoite on Koulukatu 20, Vantaa. Kuinka paljon keittiöremontti maksaa?

Myyjä: Se riippuu ihan teidän budjetista, Millaista summaa itse ajattelitte investoida tähän remonttiin?

SINÄ: Noin 10,000 euroa enintään.

Myyjä: Sillä päästään hyvin alkuun Tehdään perjantaina sitten tarkempi suunnitelma

SINÄ: Kiitos paljon. Ja nähdään perjantaina.

Myyjä: Kiitos, moikkaa!

Dialogi 10 Tulet kotiin ja kotona sinua odottaa tämä viesti.

Hei!

Teille on paketti, joka ei mahdu postilaatikkoon. Yritimme toimittaa paketin teille tänään, mutta ette olleet kotona. Soittaisitteko minulle takaisin ja sovitaan aika, milloin voin tuoda paketin.

Ystävällisin terveisin,

Lähetä

+358 443275025

Lähetä: Lähetäpalvelu Jokinen, miten voin auttaa

SINÄ: Tässä on Theresa, sain teidän viestin, että minulle on paketti, jota ette voineet toimittaa, koska en ollut kotona.

Lähetä: Vai niin , sanotko sun nimen ja osoitteen, niin katson täältä

SINÄ: Minun nimeni on Tiina Harma, H-A-R-M-A, ja osoite on Kirkkokatu 20, Vantaa.

Lähetä: Selvä, kyllä löytyi, Joo, teillä on tuollainen vähän isompi paketti täällä ja ei mahdu postikuukusta, joten pitäisi olla kotona ottamassa sitä vastaan Milloin voisimme toimittaa paketin?

SINÄ: Hyvä, huomenna aamulla, klo 8. Sopiiko teille?

Lähetä: Juu ja, eiköhän se onnistu, Ja saako tästä numerosta kiinni ennen toimitusta?

SINÄ: Totta kai, tästä numerosta saa kiinni huomenna aamulla.

Lähettti: Selvä homma. Mepä laitetaan paketti uudelleen matkaan

SINÄ: Kiitos paljon, nähdään huomenna.

Dialogi 11 Naapuri on valittanut metelistä, joka tulee sinun asunnosta. Isännöitsijä soittaa sinulle asiasta. HUOM! Aloita keskustelu vastaamalla puhelimeen

SINÄ: Kaisa puhelimesta

Isännöitsijä: No isännöitsijä Virtanen täällä, terve. Lähdin soittelemaan, kun naapuri on valitellut teiltä toissapäivänä tulleesta metelistä. Olitko teillä jonkinlaiset juhlat siellä?

SINÄ: Kyllä, eilen meillä oli synttär juhlat, minun tyttäreni täytti 15 vuotta

Isännöitsijä: Joo, ymmärrän. Mihin aikaan teidän vieraat lähti?

SINÄ: Juhla alkoi klo 5 ja loppui klo 8 illalla.

Isännöitsijä: Naapurin mukaan meteli oli jatkanut aamuviiteen asti. Mitäs olette siitä mieltä

SINÄ: Se ei ole totta, koska vieraat olivat nuoria ja lapsia. Heidän vanhemmat tulivat hakemaan heidät noin klo 20.00

Isännöitsijä: Niin, minun on tietysti vaikea tietää, mikä on totuus. Onko teillä ollut jotain riitaa aiemmin naapurin kanssa?

SINÄ: Joo, meillä on ollut riitaa pari päivää sitten, koska he tupakoivat parvekkeella ja tupakansavu tuli makuuhuoneeseemme

Isännöitsijä: Joo ja oliko teillä vuokra vai omistusasunto?

SINÄ: Se on omistusasunto, me muutimme 3 vuotta sitten

Isännöitsijä: No niin. Ei tästä nyt tällä kertaa tule kuin varoitus, mutta voisitteko ensi kerralla laittaa vaikka ilmoituksen käytävään ennen juhlia, niin säilyy sitten naapurinrauha paremmin

SINÄ: Totta kai, ensi kerralla ilmoitan teille ennen juhlia ja en häiritse naapureita melulla.

Isännöitsijä: Hyvä juttu. Kiitoksia ja hyvää päivänjatkoa.

Dialogi 12. Olet ollut liikuntahallilla ja unohtanut sinne jotain (keksi itse, mitä). Soita hallille ja tiedustele unohtunutta tavaraa

Nainen: Liikuntakeskus Ilona, miten voin auttaa?

SINÄ: Moi, Tiina tässä. Tänään aamulla olin liikuntahallilla ja unohdin minun takin sinne.

Nainen: Voi harmi! Kerrotko tarkemmin, millainen se oli

SINÄ: Se on tavallinen ruskea takki. Siinä on oikealla puolella punainen ruusu.

Nainen: hmm, Ainakaan tähän respaan ei ole nyt tuotu sellaista tavaraa. Milloin sä kadotit sen?

SINÄ: Mä kävin liikuntahallilla klo 10, ja lähdin klo 11, se oli noin klo 11 aamulla, kun kadotin sen.

Nainen: Okai, no voihan se vielä löytyä. Mä voin kyllä laittaa tohon ilmoitustaululle lapun, että tällainen on kadonnut. Sopisko se sulle? Keneen otetaan yhteyttä jos, laitetaan?

SINÄ: Se olisi kiva. Minun nimi on Tiina, puhelin numero on 040 02 321 02

Nainen: Selvä juttu. Mä laitan ilmoituksen ja toivotaan, että löytyy

SINÄ: Kiitos paljon ja hyvää päivänjatkoa teille.

Dialogi 13. Olet parturi-kampaamossa. Haluat leikata ja värjätä hiukset

Kampaaja: Moi! Sulla tais olla aika mulle varattu. Tuu tänne istumaan. Oletko sä meillä ensimmäistä kertaa?

SINÄ: Terve, kyllä. Tämä on minun ensimmäinen kertani täällä.

Kampaaja: No niin. Mitäs sitten ajattelit, että tänään tehdään?

SINÄ: Haluan leikata ja värjätä hiukset. Pidän ruskeasta väristä

Kampaaja: Okai, katotaas. Tässä olis tällänen esimerkki tässä lehdessä. Oisko tää hyvä?

SINÄ: Mielestäni tämä hiustyyli ei sovi minulle, se on liian kirkas ja liian lyhyt.

Kampaaja: Ahaa, joo. Nyt mä luulen, että ymmärsin idean. Mitäs, haluaisitko jouda jotain?

SINÄ: vettä tai teetä, kiitos.

Kampaaja: Selvä. Tuossa pöydällä on lehtiä, joita voi lukea ja meillä on täällä myös Wi-fi, jos haluat surffata.

SINÄ: Kiitos, mä surffaan netissä, ja luen lehtiä.

Kampaaja: Kyllä kyllä. Mä meen hakemaan vähän tarvikkeita ja sitten aloitellaan

SINÄ: Odotan sinua.

Dialogi 14. Olet kahvilassa. Kahvissa on jotain vikaa (keksi itse, mitä)

Myyjä: Hei! Maistuuko kahvi?

SINÄ: Tänään kahvi on kylmää ja siinä on outo maku

Myyjä: Aijaa, voi että! Mä oon pahoillani. Mä voi totta kai vaihtaa sen kahvin ja antaa sulle

uuden kahvin tilalle.

SINÄ: Kiitos, mutta ei tarvitse, koska mä juon vain 1 kupin kahvia päivässä

Myyjä: No juu, se on tietysti ihan ymmärrettävää. Olisko jokin toinen juoma parempi?

SINÄ: No hyvä, olisiko omena mehua. Kiitos!

Myyjä: Selvä, laitetaan sellainen. Vitsi, olen kyllä tosi pahoillani nyt tässä kahista. Meillä ois täällä tuoretta pullaa myös, jos mä antaisin sellaisen sulle myös kaupan päälle?

SINÄ: No kiva, pulla kuulostaa hyvältä.

Myyjä: No niin, tässä olis tää toinen juoma. Ja vielä kerran pahoittelut tapahtuneesta.

SINÄ: Teit sen niin nopeasti ja kiitos palautteeni kuuntelemisesta.

Myyjä: Kiitos, sulle, että sanoit. Monet asiakkaat vaan juo sen pahan kahvin, ja sitten ei koskaan enää tule takaisin, tai puhuu pahaa kahvilasta muille. Asiakaspalaute on meille tosi tärkeää.

SINÄ: Kiitos selvä juttu.

Dialogi 15. Olet eksynyt vieraassa kaupungissa. Etsi itse, mitä paikkaa etsit. Kysy neuvoa kadulla.

SINÄ: Anteeksi, olen eksynyt. Voisitko auttaa minua?

Mies: Joo, totta kai. Mihin sä olet menossa?

SINÄ: Olen menossa Itä-Suomen yliopistolle. Miten pääsen sinne täältä?

Mies: NO sä olet onneksi ihan lähellä. Näetkö tuolla tuon ison rakennuksen?

SINÄ: Onko se tuo punainen rakennus tuolla?

Mies: Joo, just se. Ensin kävelet suoraan eteenpäin ihan sinne rakennukselle asti. Sitten käännyt vasemmalle ja kävelet kaksi korttelia suoraan ja olet perillä

SINÄ: Kiitos, ensin kävelen suoraan eteenpäin ja sitten käänny vasemmalle ja suoraan eteenpäin. Mies: Kyllä sä varmaan löydät sinne, Se ei ole kaukana, ehkä noin puoli kilometriä tästä

SINÄ: kiitos paljon avusta.

Mies: Eipä kestä!

Dialogi 16: Olet ostanut jonkin kodinkoneen (keksi itse, minkä). Siinä on jokin vika ja palautat sen kauppaan.

Myyjä: Voinko mä auttaa jotenkin?

SINÄ: Joo, ostin jääkaapin pari viikkoa sitten, mutta se on rikki ja haluaisin palauttaa sen. Kiitos.

Myyjä: Ai jaa! Onko sulla kuitti tallessa?

SINÄ: Kyllä, tässä on kuitti. Ole hyvä.

Myyjä: Joo, kiitos. No tässähän on takuu vielä onneksi voimassa, joten ei ole mitään ongelmaa. Mä voin antaa sulle uuden tuotteen tilalle.

SINÄ: Kiitos, mutta en halua samaa tuotetta, koska minä ostin toisen jääkaapin eilen.

Myyjä: Ahaa. Niin no, ymmärtäähän sen. Valitettavasti rahoja mä en voi tästä palauttaa, mutta olisiko tältä valmistajalta jotakin muuta, mikä sua voisi kiinnostaa?

SINÄ: no, ehkä pesukone tai astianpesukone olisi ok.

Myyjä: Joo, niin kauan, kun kyseessä on sama merkki, vaihto voidaan tehdä. Mennään katsomaan tuonne osastolle, millainen malli olisi hyvä

SINÄ: Kiitos paljon, mennään vain.

Dialogi 17. Olet eksynyt metsässä. Soitat ystävälle.

Ystävä: No moi! Mitäs sulle?

SINÄ: Moi, olen eksynyt metsään, enkä löydä ulospääsyä. Minua pelottaa!

Ystävä: Eikä! Missä metsässä sä oot?

SINÄ: Olen Kolin metsässä, se on noin 100 kilometriä Joensuusta.

Ystävä: Okei okei, no millä sä menit sinne?

SINÄ: Menin aamulla bussilla ja tein retken metsään

Ystävä: No mut onneks sulla on kännykkä, siitähän voi paikantaa, missä sä oot. Mä soitan nyt hätäkeskukseen, että joku lähtee hakemaan sua. Kai sulla on lämpimästi vaatteita?

SINÄ: Minulla ei ole paljoa vaatteita, vain T-paita, koska tänään aamulla oli lämmin ja aurinko paistoi. Ajattelin, että minä olen metsässä vain pari tuntia. Siksi en ottanut takkia mukaani.

Ystävä: Voi ei! No sitten on jo kiire. Mä soitan nyt. Pidä itses lämpimänä ja älä oo huolissas. Joku tulee ihan kohta

SINÄ: Kiitos paljon avusta, olet paras ystävä

Dialogi 18. Haluat mennä kalastamaan, mutta sinulla ei ole kalastuslupaa. Soitat ja kysyt asiasta.

Virkailija: Metsähallitus, miten voin auttaa?

SINÄ: Terve, tässä on Timo. Haluaisin ostaa kalastusluvan. Mitä minun pitäisi tehdä?

Virkailija: Joo, kyllä. Missä päin aiot kalastaa?

SINÄ: Kalasatamasta Pasilassa.

Virkailija: Aha. Luvan hinta riippuu myös siitä, missä tarkoituksessa kalastat ja millä välineellä.

SINÄ: Paljonko se maksaa?

Virkailija: Virkistyskalastuslupa yhteen vesistöön on noin 63e vuosi, mutta sitten tarvitaan viehelupa erikseen, sen hinta riippuu kalastajan iästä. Tämä on aika monimutkainen prosessi näin puhelimessa, mutta luvat saa kyllä ostettua netistä

SINÄ: Kiitos, voisitkohan kertoa verkkosivun osoitetta?

Virkailija: Esimerkiksi kalastusluvat.net on ihan hyvä osoite. Sieltä näkee, mitkä välineet ovat maksullisia. Onkiminen ja talvella pilkkiminen eivät vaadi lupaa.

SINÄ: Kiitos paljon tiedosta. Näkemiin.

Dialogi 19. Näet, että nuori nainen makaa kadulla. Yrität herättää häntä, mutta hän ei vastaa. Soitat hätänumeroon.

Virkailija: 112, miten voin auttaa?

SINÄ: Moi, Olen Tiina Tammonen, näen nuoren naisen makaavan kadulla. Mitä minun pitäisi tehdä?

Virkailija: Hengittääkö hän?

SINÄ: Kyllä, hengittää

Virkailija: Vuotaako hän verta?

SINÄ: Ei vuoda, mutta hän ei voi liikkua

Virkailija: Tiedätkö, mitä on tapahtunut?

SINÄ: En tiedä, kun minä saavuin, hän makasi jo kadulla.

Virkailija: Me lähetetään sinne apua. Sanotko vielä osoitteen?

SINÄ: Se on Koulukatu 20, se on lähellä taidemuseota.

Virkailija: Kiitos, että soitit. Odota nyt sulkematta puhelinta. Apu on tulossa

Dialogi 20. Olet kuullut, että ystäväsi on ollut onnettomuudessa ja on nyt sairaalassa. Soitat hänelle.

Ystävä: Maija

SINÄ: Moi, tässä on Kaisa, Soitan koska kuulin, että sinä olet ollut onnettomuudessa. Mitä tapahtui? Oletko kunnossa?

Ystävä: No juu, niin olin. Mä olin menossa pyörällä töihin ja sitten siinä Leppäkadulla auto törmäsi muhun suojatiellä

SINÄ: Voi ei, Sattuiko sinuun? Löitkö pääsi kun sä kaaduit?

Ystävä: No mä en tiedä vielä, mutta ainakin käsi on murtunut ja ilmeisesti selässä on myös jotain, koska se on tosi kipeä. Ne otta vielä magneettikuvat tänään. Onneksi mulla oli kypärä päässä.

SINÄ: Jos minä voin auttaa jotenkin, niin kerrot vain.

Ystävä: No kiitos. Se olis kyllä mahtavaa. Sä olet tosi hyvä ystävä. Milloin sa voisit tulla käymään täällä?

SINÄ: Tänään minulla on kiireinen päivä, mutta tullen huomenna illalla, töiden jälkeen.

Voisitkohan kertoa osoitteen, missä sinä olet?

Ystävä: Mä oon tässä yliopiston sairaalassa. Osasto 10. Kiitos tosi paljon ja nähdään pian.

Dialogi 21. Olet sairas. Ilmoita asiasta pomolle

Pomo: Nieminen

SINÄ: Huomenta, tässä on Theresa, minulla on kuumetta ja pääsärkyä, kurkku kipeä ja nenä vuotaa. Mä en voi tulla töihin tänään

Pomo: Ahaa, no ei sille sitten mitään voi. Oletko soittanut j työterveyteen?

SINÄ: Kyllä, mä varasin ajan lääkärille tänään aamulla, klo 10

Pomo: Selvä. Oletko sulla jotain sellaisia tärkeitä hommia kesken, että tarvitset sijaisen?

SINÄ: Joo, projekti, raportti on minun pöydällä, tietokoneen vasemmalla puolella, Voisitkohan lähettää Kaisalle, Hän odottaa sitä.

Pomo: Selvä juttu. nyt pikaista paranemista. Ilmoita sitten, kun tiedät, kuinka pitkä sairausloma sulle tuli.

SINÄ: Kiitos, mä soitan sinulle, lääkärin jälkeen.

Dialogi 22. Olet seminaarissa kollegan kanssa kuuntelemassa esityksiä. Tauolla puhut kollegan kanssa, mitä mieltä olet ollut päivän esityksistä

Kollega: Olipa hyvä esitys se toinen tänään. Tykkäsitkö sä?

SINÄ: Kyllä se oli hyvä. Tykkäsin sitä, esitys oli mielenkiintoinen ja informatiivinen ja esittelijä oli erittäin energinen

Kollega: Mä en muista hänen nimeä. Katsotaan ohjelmasta. Odotas. Muistatko mihin aikaan hänen esitys oli?

SINÄ: Se oli klo 10.15

Kollega: Joo, tässä! Helena Roihu. Hän on todella hyvä puhuja. Mukaansatempaava. Mä ainakin inspiroiduin, kun kuuntelin. Entä sä?

SINÄ: Kyllä, hän oli tosi hyvä esittelijä. Opiskelen paljon hänen esitystään.

Kollega: e kolmas puhuja oli myös hyvä, mutta tema ei ollut niin kiinnostava

SINÄ: Kuulin hänestä. Hän on kuuluisa. Mihin aikaa ja missä esitys on?

Kollega: Kyllä. Ootas, se on tuolla salissa 3. Esitys alkaa viiden minuutin kuluttua
Haetaanko kahvit mukaan sinne?

SINÄ: Joo, ostetaan kahvit ja mennään seminaariin.

Dialogi 23: Työkaverisi haluaa sopia tapaamisen

Kollega: Kuule, meidän pitäis tavata ja jutella tästä hankkeesta. Milloin sulla olisi aikaa?

Sinä: Kyllä, ensi Maanantaina kävisi, klo 10.00, sopiiko sinulle?

Kollega: Mulla on kalenteri ihan täynnä, mutta ootas mä tarkistan. Hmm. Se ei onnistu. Sopiiko sulle perjantaina aamupäivällä? Mulle sopis silloin mihin aikaan vaan.

Sinä: Valitettavasti, perjantai aamuna minulla on kokous. Se ei sovi minulle.

Kollega: Voi hitto. No sitten se menee väkisin parilla viikolla eteenpäin. Mites sitten toi tiistai kahdeskymmenesviides päivä?

Sinä: Hetkinen.....Kahdeskymmenesviides päivä, tiistaina... joo, hyvä. Kello 14.00 sopiiko sulle?

Kollega: Juu se sopii. Onpa vaikea löytää yhteistä aikaa. Taitaa olla kiireisin aika vuodesta.

Sinä: Kyllä, nyt on paljon töitä. Monta projektia alkaa tähän aikaan vuodesta. Minulla on tällä hetkellä kolme projektia samaan aikaan.

Kollega: No just näin se on. Mutta hyvä, että nyt on ainakin aika kalenterissa varattu. Mä varaan meille neukkarin ja laitan vaikka sulle viestin sitten, missä tavataan.

Sinä: Kyllä, kiitos. Odotan sinun viestiäsi.

Dialogi 24: Olet ollut työmatkalla. Juttelet työkavereiden kanssa työmatkan jälkeen kahvihuoneessa.

Työkaveri: NO moi hei, pitkästä aikaa! Ei ole näkynyt. Missä sä oot ollut?

Sinä: Olen ollut työmatkalla Hollannissa kymmenen päivää.

Työkaveri: Jaa jaa. No miten reissu meni?

Sinä: ihan ok, osallistuin konferenssiin ja tapasin uusia asiakkaita.

Työkaveri: Niin justiinsa. No oliko hyvät järjestelyt? Hotellit ja muut?

Sinä: Kyllä. Siellä oli hyvä järjestelyt. Asuin samassa hotellissa kuin konferenssi oli. Huone oli tilava ja siellä hotellissa oli myös sauna.

Työkaveri: Kuulosta hyvältä. Millainen aamupala hotellissa oli?

Sinä: Se oli tosi hyvä. Siellä oli useista eri ruokia.

Työkaveri: se on välillä kiva käydä reissussa, mutta on ne työmatkat aika raskaita myös. Mikä fiilis sulla nyt on.

Sinä: Kyllä, olet oikeassa. Olen vähän väsynyt mutta on hienoa olla kotona. Koti on paras paikka maailmassa.

Työkaveri: Jep jep, Mut nyt pitää mennä jatkamaan hommia. Kiva nähdä taas.

Dialogi 25: Olet rautatieasemalla. Sinä et tiedä, mistä sinun juna lähtee. Kysy apua virkailijalta.

Virkailija: Hei, miten voin auttaa?

Sinä: Terve, minun matkani Helsinkiin on klo 10. mutta en voi nähdä junaa. Voisitko tarkistaa sen minulle? Kiitos

Virkailija: Joo, Se juna ei näy tuolla taululla, koska valitettavasti vuoro on peruttu. Seuraava juna lähtee parin tunnin kuluttua ja lippu käy siinä vuorossa.

Sinä: Ihan totta! Miksi se on peruttu?

Virkailija: no se ei kulje siksi, että junassa oli jarruvika ja me ei saatu yhtään vastaavaa junaa nopeasti tilalle. Olen tosi pahoillani tapahtuneesta.

Sinä: voi ei, minulla on tärkeä kokous Helsingissä klo. 15.00. Minä en voi odottaa seuraavaa junaa, koska minä en voi myöhästyä kokouksesta. Onko teillä toista vaihtoehtoa?

Virkailija: Mä olen todella pahoillani, mutta tämä on nyt tilanne ja emme voi sille mitään. Voitte tietysti mennä bussilla

Sinä: Jos mennän bussilla, haluaisin korvauksen minun junalipustani. Koska se on peruttu ja mä en voi käyttää sitä.

Virkailija: Ikävä kyllä tällaisissa tilanteissa emme korvaa tapahtunutta. Voitte jättää kirjallisen valituksen toki asiakaspalveluun.

Sinä: Voisitko kerro sähköpostiosoitteen asiakaspalveluun?

Virkailija: Osoite on asiakaspalvelu@vr.fi

Dialogi 26: Odotat bussia, kun puhelin soi. Soittaja tekee tutkimusta

Tutkija: Saara Jyläntö suomen Gallupista, hei. Me tehdään tutkimusta maahanmuuttajien internetin käytöstä, olisiko sulla pieni hetki aikaa vastata kysymyksiin?

Sinä: Se on ok. Kysy vaan.

Tutkija: Ensimmäinen kysymys on, että käytätkö nettiä ja kuinka paljon

Sinä: Käytän internettiä paljon, 7 tai 8 tuntia päivässä

Tutkija: Entä onko sulla puhelimessa netti?

Sinä: On, minulla on netti puhelimessa

Tutkija: Millaisia asioita teet netissä?

Sinä: Työskentelen, etsin tietoa, olen yhteydessä asiakkaisiin, ystäviin ja perheeseeni ja surffailen Facebookissa.

Tutkija: Käytätkö internetiä nyt enemmän vai vähemmän kuin ennen Suomeen muuttoa?

Sinä: Minusta käytän internetiä saman verran kuin ennen suomeen muuttoa. Mutta mä olen lähdössä nyt, bussi tulee. Kiitos kysymyksistä!

Tutkija: Kiitos sulle tosi paljon. Hyvää päivänjatkoa!

Dialogi 27: Olet lähdössä baarista, mutta et löydä narikkalappua.

Portsari: Juu-u, tuttu tarina. Katoitko kaikki taskut?

Sinä: joo, Tarkistin kaikki taskut mutta en löydä sitä.

Portsari: Kenen kanssa ja mihin aikaan sä tulit?

Sinä: Tulin noin klo 11.00 illalla mieheni ja ystäväni kanssa.

Portsari: No nyt sun täytyy pystyä kertomaan tosi tarkasti, millainen se sun takki oli, että mä voin antaa sen sulle.

Sinä: Se on tavallinen musta takki, kokoa M, oikealla puolella on valkoinen ruusu.

Portsari: Joo, oota vähän... onks se tää?

Sinä: juu juu, se on mun takki. Kiitos

Portsari: Ens kerralla sitten kato tarkkaan, mihin laitat sen lapun. Mä en sais antaa näitä ilman lappua.

Sinä: Ymmärrän. Se ei toistu. Kiitos paljon.

Dialogi 28: Ystäväsi soittaa sinulle ja kaipaa neuvoa, miten voi laihtua.

Ystävä: No Jonna tässä, moi! Miten menee?

Sinä: Moi, ihan hyvin, kiitos. Entä sinulla?

Ystävä: No niin, kuule, oli mulla vähän asiaakin. Kato, mä oon lihonut viime aikoina ihan hirveesti. Liikaa töitä ja ei oo aikaa liikkuu. Ja mä syönkin ihan mitä sattuu. Mä pelkään, että kohta pettää terveys jo. Mitä mun pitäis tehdä?

Sinä: Mielestäni sinun pitäisi syödä terveellistä ruokaa ja mennä kuntosalille tai aloittaa jokin harrastus, kuten tanssi tai juoksu.

Ystävä: NO niin kai niin. Mut se on niin vaikeeta. Mä tarvisin vähän apua. Voisitsä auttaa mua?

Sinä: totta kai. Haluatko mennä kuntosalille minun kanssani huomenna?

Ystävä: Voi vitsi, Kiitos sulle tosi paljon! Mä tiesin, että suhun voi luottaa. Milloin me ehdittäis nähdä?

Sinä: Töiden jälkeen, klo 18.00, sopiiko sulle?

Ystävä: Se sopii tosi hyvin. Nähdään sitten ja kiitos vielä

Sinä: Nähdään huomenna!

Dialogi 29: Olet juuri saapunut hotelliin. Huoneessa on jokin vika (keksi itse, mikä). Soita vastaanottoon ja valita asiasta.

Virkailija: Hotelli Hyvä Olo vastaanotto. Miten voin auttaa?

Sinä: Minun huoneeni on kylmä, lämmitin ei toimi. Voisitko tarkistaa sen? Kiitos.

Virkailija: ahaa, sepä ikävä kuulla. Kerrotko, mikä on huoneen numero?

Sinä: Huoneen numero on 201, se on toisessa kerroksessa, hissien lähellä.

Virkailija: kiitos. Tämä on kovin ikävää, mutta yritämme korjata asian heti.

Sinä: Kiitos, mutta minä haluan vaihtaa huonetta.

Virkailija: Valitettavasti hotellimme on aivan täynnä tällä hetkellä, joten en voi antaa teille toista huonetta. Sopisiko, että tarjoamme teille kahden hengen illallisen hotellimme parhaassa ravintolassa?

Sinä: Kiitos tarjouksesta. Mutta en pysty nukkumaan kunnolla kylmässä huoneessa. Jos en saa toista huonetta. Minä haluan alennusta huoneen hinnasta.

Virkailija: Ymmärrän ja olen kovin pahoillani, että huone ei vastannut odotuksianne. Minun täytyy kysyä lupa tähän korvaukseen. Voisitteko tulla tähän vastaanottoon keskustelemaan esimieheni kanssa?

Sinä: Kyllä, minä tulen sinne keskustelemaan esimiehesi kanssa.

Dialogi 30: Olet ostanut liput teatteriin. Et voi mennä esitykseen Soita teatteriin ja yritä vaihtaa esityspäivä.

Nainen: Kaupunginteatterin lippupiste, Sari Pöyhä.

Sinä: Moi, Tässä on Maija, minä haluan vaihtaa ostamieni lippujen esityspäivää, koska minulla on tärkeä tapaaminen samaan aikaan. Voisitko auttaa minua?

Nainen: Joo, millä nimellä ja mille päivälle liput oli varattu?

Sinä: Minun nimeni on Maija Mäkelä ja liput oli varattu kahdeskymmenesviides päivä elokuuta.

Nainen: Kiitos, löysin tiedot. Mille päivälle haluaisit vaihtaa liput?

Sinä: Minä haluan vaihtaa ensimmäinen päivä syyskuuta, kiitos.

Nainen: Joo, Sinä päivänä on kaksi esitystä. Päivänäytös on kello 15 ja iltanäytös kello 19. Kumpaan laitetaan?

Sinä: Iltanäytös kello 19, kiitos.

Nainen: Selvä. Sulla on vähän kalliimmat eturivin liput, mutta eturivissä ei enää ole paikkoja vapaana. Uudet paikat ovat riviltä 12.

Sinä: Ostin kalliimmat liput koska haluan istua eturivissä. Jos uudet paikat ovat takarivillä, onko mahdollista saada korvausta kalliimmista lipusta?

Nainen: Joo, ymmärrän toki. Valitettavasti emme voi antaa rahaa takaisin, mutta voidaan tarjota kyllä pullat ja kahvit väliajalla. Miltä se kuulostaa?

Sinä: Kuulostaa hyvältä. Kiitos ja hyvää päivänjatkoa!

Dialogi 31: Haluat ilmoittautua kurssille kansalaisopistoon (keksi itse, mille). Soita Kansalaisopistoon ja kysy lisätietoa kurssista.

Sihteeri: Kojon kansalaisopiston toimisto, miten voin auttaa?

Sinä: Tässä Maria, haluan ilmoittautua Suomen kurssille, taso kaksi.

Sihteeri: Kyllä sille on vielä vapaita paikkoja. Millä nimellä varaan paikan?

Sinä: Maria Augusto. Paljonko se maksaa?/kuinka paljon kurssin hinta on?

Sihteeri: Kurssin hinta on kakskytviiseuroa lukukausi, mutta jos ostat samalla koko vuoden, se on yhteensä nelkyt euroa

Sinä: Kiitos, se on hyvä. Voinko maksaa käteisellä tai pankkikortilla?

Sihteeri: Sä voit maksaa sen käteisellä ensimmäisellä kerralla, mutta ota mukaan tasaraha. Oletko ennen ollut meillä opiskelijana?

Sinä: Kyllä, opiskelin Suomen taso yksi kurssin teillä.

Sihteeri: Selvä juttu, meillä on nyt uusi toimipiste ja osoite on Ahtokatu 4. Jos tulet autolla, tuossa pihalla on ilmainen parkkipaikka.

Sinä: Kiitos tiedosta. Hyvää päivänjatkoa!

Dialogi 32: Haluat rekisteröidä avioliiton ja menet maistraattiin.

Virkailija: Hei, Miten voi auttaa?

Sinä: Päivää, me haluamme rekisteröidä avioliiton.

Virkailija: Asia selvä. Ovatko molemmat osapuolet täysi-ikäisiä?

Sinä: Kyllä. Olen kolmekymmentä vuotta ja hän on kaksikymmentäviisi vuotta.

Virkailija: Ja kumpikaan ei ole naimisissa, rekisteröidyssä parisuhteessa tai sukulaisia keskenään

Sinä: Ei, kumpikaan ei ole naimisissa tai sukulaisia keskenään.

Virkailija: Sitten voidaan aloittaa esteiden tutkinta. Maistraatin nettisivulla on tutkintapyyntölomake, jonka voi printata ja täyttää. Voin myös tulostaa sen tässä, jos haluat.

Sinä: Ole hyvä ja printtaa se, kiitos paljon.

Virkailija: Sanotko sun henkilötunnuksen? Tarvitsen sen tähän.

Sinä: Minun henkilötunnus on 010192-A678.

Virkailija: Kiitos. Kun olet täyttänyt lomakkeen, tuo se tänne ja sitten voidaan varata aika rekisteröinnille.

Sinä: tässä on lomake, ole hyvä. Kuinka paljon se rekisteröinti maksaa?

Virkailija: Rekisteröinti täällä maistraatissa ei maksa mitään, mutta jos haluatte, että se rekisteröidään muualla, tulee matkakustannukset teidän maksettavaksi.

Sinä: Kiitos paljon tiedosta. Hyvää päivänjatkoa!

Dialogi 33: Sinun kotona on tapahtunut jokin ongelma (keksi itse, mikä) ja haluat hakea korvausta kotivakuutuksesta.

Virkailija: Vakuutusyhtiö Turvanasi, miten voin auttaa?

Sinä: Tässä on Matti Timonen. Minun keittiöni vesihana on rikki. Se vuottaa vettä koko ajan.

Virkailija: Oi voi, sepä ikävää. Milloin ja miten huomasit asian?

Sinä: Tänään aamulla, menin keittiöön ja keitin kahvia. Silloin huomasin, että lattialla oli vettä.

Virkailija: Selvä. Sanotko vielä sun nimen ja osoitteen, niin etsin vakuutustiedot

Sinä: Minun nimeni on Matti Timonen ja osoitteeni on Koulukatu 12, Vantaa.

Virkailija: Kiitos, löysin tiedot. Kuulkaa, nyt on käynyt niin ikävästi, että teillä on viimeinen kotivakuutuksen lasku maksamatta, joten kotivakuutus ei ole enää ollut pariin kuukauteen voimassa.

Sinä: Ei voi totta. Minä olen aina maksanut kaikki laskut, jotka olen saanut. Ja minä en ole saanut viime laskua.

Virkailija: Niinkö? Meillä on täällä tieto, että lasku on lähtenyt tasan kaksi kuukautta sitten ja sitten muistutusmaksu siitä kolme viikon kuluttua.

Sinä: oho, minusta vika täytyy varmaan olla postissa, koska moni minun kirje on kadonnut äskettäin.

Virkailija: Aijaa. No posti on kyllä ollut tosi epäluotettava viime aikoina. Multakin on hävinnyt monta pakettia. Mä myös näen täältä, että olet ollut meidän asiakas jo kymmenen vuotta ja aina maksanut laskut ajallaan, joten yritetään korjata tämä asia, että saadaan kotivakuutuksesta sulle korvaus. Tätä asiaa ei kuitenkaan voida hoitaa näin puhelimesta, niin pääsetkö käymään täällä meidän toimistolla?

Sinä: Kyllä, tulen huomenna aamulla, klo 9, sopiiko sulle?

Virkailija: Selvä juttu. Mä merkitsen tänne kalenteriin. Nähdään silloin.

Sinä: Huomiseen. Hei hei.

III. Tilanteita

1. Sinun kaukainen ystävä/sukulainen tulee sinun luokse ensimmäisen kerran. Kerro naapurille, mitä aiot näyttää hänelle sinun kotikaupungissasi.

Moi, ensin viikolla minun siskoni tulee minun luokse ensimmäisen kerran. Minä aion näyttää hänelle Oodi, Helsingin keskustakirjasto, Helsingin tuomiokirkko ja Vanha Kauppahalli. Olen innoissani.

2. Palaat illalla hotellisi. Hotellin vastaanotossa huomaat, että avaimesi on kadonnut. Kerro tapahtuneesta hotelli-virkailijalle, ja selvitä, mihin avain on voinut jäädä (25 sek)

Moi, Avaimeni on kadonnut. Minusta, on kaksi mahdollisuutta. Yksi että unohdin ottaa avaimen mukaani aamulla ja avaimeni jäi hotellihuoneeseen tai unohdin sen ravintolaan. Voisitko auttaa minua tarkistamaan, että onko se hotellihuoneessa? Kiitos!

3. Olet joutunut rikoksen uhriksi (keksi itse, mitä on tapahtunut). Ilmoitus asiasta poliisille (30 sek)

Terve, haluaisin ilmoittaa rikoksen. Tänään aamulla huomasin, että joku oli murtautunut takapihalleni ja varastanut pyöräni. Se on musta ja valkoinen pyörä. Sen koko on 26 ja siinä on 3 vaihdetta.

4. Haluat palkata siivoojan kotiin. Kerro ystävällesi, miksi et enää halua siivota itse. (20 sek)

No koska, työpäiväni on pitkä, ja olen aina väsynyt, pitkän päivän jälkeen. Siksi mä haluan palkata siivoojan kotiini.

5. Kävelet kaupungilla, kun toimittaja kysyy sinulta, mitä mieltä olet kotikaupungistasi. Mitä sanot hänelle? (25 sek)

Mielestäni kotikaupunkini on pieni. Siellä ei ole paljon kauppoja tai museota kuten isoissa kaupungeissa. Mutta se on kaunis ja rauhallinen, siellä on paljon puita, metsää, järviä ja jokia.

6. Olet ostanut jonkin huonekalun (keksi itse, minkä). Olet yrittänyt koota sitä, mutta kaikki osat eivät ole pakkauksessa. Soitat kauppaan. (30 sek)

Päivää, ostin pöydän ja kaksi tuolia eilen. Sain paketin tänään aamulla, mutta kaikki osat eivät olleet pakkauksessa. Tuolin toinen jalka puuttui (toisesta tuolista puuttui jalka). Voisitko lähettää sen minulle? Kiitos.

7. Ystäväsi kertoo, että hänen isänsä on kuollut. Ystävä on todella surullinen. Mitä sanot? (20 sek)

Ikävä kuulla. Hän oli ihana ja mukava ihminen. Hänen täytyy olla nyt paremmassa paikassa, ja häntä tullaan kaipaamaan.

8. Haluat palauttaa kirjan kirjastoon, mutta se on mennyt rikki. Selitä mitä tapahtui (20 sek)
Anteeksi. Koira puree tämä kirjaa ja nyt kirja on rikki. Haluaisin korvata sen/ kompensoida sen. Olen pahoillani

9. Luet kirjaa kirjastossa, kun joku puhuu kovaan ääneen puhelimesta. Huomauta hänelle asiasta (20 sek)

Anteeksi, täällä on kirjastossa hiljaisuus , voisitteko olla hiljaapa (vähentää ääneen tai puhua ulos). Kiitos!

10. Olet odottanut kauan palvelua baaritiskillä. Viereesi tulee mies, joka saa heti palvelua. Mitä sanot baarimikolle? (25 sek)

Anteeksi, olen odottanut täällä kauan, miksi tuo mies saa palvelua heti? Haluan puhua pomollesi. Kiitos!

11. Portsari ei päästä sinua sisälle ja sanoo, että näytät alaikäiseltä. Mitä sanot? (20 sek)

Kiitos, jos sinä ajattelet että minä olen nuori, mutta en ole alaikäinen. Tässä on henkilökorttini, olkaa hyvää.

12. Kaverisi haluaa aloittaa uuden liikuntaharrastuksen. Ehdota hänelle sopivaa lajia (30 sek)

Kiva kuulla, että haluat aloittaa uuden liikuntaharrastuksen. Tanssi on hyvä ehto, sinä voit liikkua musiikki kansa. Minä tanssin viikonloppuihin. Haluatko liittyä mukaan?

13. Ystäväsi kertoo, että hän saa pian lapsen

Upeaa. Onneksi olkoon. Olen iloinen puolestasi. Onko hän poika vai tyttö?

14. Ystäväsi on sairastunut vakavasti.

Miltä sinusta tuntuu? Voisinko auttaa sinua jotenkin? Jos vaan tarvitset jotain, niin sano minulle.

15. Menet häihin, mutta unohdit ostaa häälahjan, Mitä sanot hääparille?

Onneksi olkoon. Toivon teille paljon rakkautta ja onnea! Unohdin teidän häälahjan kotiin. Mä lähetän lahjan/sen teille myöhemmin.

16. Sinun ystävä on kutsunut sinut juhannuksena hänen mökille, et tiedä, mitä pitää pakata mukaan. Kysy neuvoa työkaverilta.

Moi Kaisa, Voisitko neuvoa minua? ystäväni kutsui minut juhannuksena hänen mökilleen, mutta en tiedä mitä pitäisi pakata mukaan.

17. Menet kahvilaan, mutta kaikki pöydät ovat likaisia. Valita asiasta tarjoilijalle.

Moi, haluaisin kupin kahvia, mutta pöydät ovat likaisia. Voisitko siivota ne?

18. Kaveri on lainannut sinulta autoa. Hän on käyttänyt kaikki bensat ja ei ole tankannut. Kerro kaverille, mitä mieltä olet hänen käytöksestä.

Anteeksi, Sinä olet käyttänyt kaikki bensat, ja unohdit tankata. Sinun olisi pitänyt tankata bensaa ennen kuin palautat auton.

19. Olet ostanut Ikeasta lampun, joka on pudonnut katosta alas. Jos lamppu olisi pudonnut jonkun päähän, se olisi ollut vaaralista. Valita asiasta Ikeaan ja vaadi korvausta.

Ostin Ikeasta lampun 2 viikkoa sitten, mutta se on pudonnut katosta alas. Se on tosi vaarallinen. Minä haluan palauttaa sen.

20. Olet ostanut jonkin huonekalun (keksi itse, minkä). Olet yrittänyt koota sitä. Mutta kaikki osat eivät ole pakkauksessa?

Terve, ostin kirjahyllyn ja 2 tuolia viime viikolla, sain paketin tänään. Mutta toinen tuolin jalka ei ole pakkauksessa. Voisitko lähettää sen minulle uudelleen?

21. Haluat ostaa kaksi samanlaista tuolia. Tuoleja on kuitenkin enää kaksi jäljellä ja toinen tuoli on toisella asiakkaalla. Mitä sanot, että saat tuolin?

Anteeksi, haluaisitko ostaa tämän tuolin? Jos et haluat, voinkohan ostaa sen? koska haluaisin ostaa kaksi samanlaista tuolia ja kuitenkin tuoleja on jäljellä enää kaksi.

22. Olet Ikeassa ja haluat kokeilla sänkyä. Joku nukkuu sängyssä ja et voi kokeilla sitä. Et myöskään näe sängyn hintaa. Mitä sanot?

Anteeksi, haluan kokeilla tätä sänkyä. Voisitkohan nousta, jotta näen sängyn hinnan? Kiitos

23. Olet ostamassa jotakin kallista (keksi itse, mitä.). Haluat tinkiä tuotteesta. Mitä sanot ja miten perustelet?

Tämä auto on kaunis, mutta hinta on kallis. Onko hinnasta mahdollista saada alennusta?

24. Menet kukkakauppaan ja haluat ostaa kukkia lahjaksi. Kerro myyjälle, kenelle ja millaiseen tilaisuuteen kukat tulevat.

Moi, Haluan ostaa kimpun lahjaksi ystävälleni. Tänään on hänen syntymäpäivänsä.

25. Olet ravintolassa ja viereisessä pöydässä on lapsiperhe, joka lapset käyttäytyvät huonosti. Mitä sanot vanhemmille?

Anteeksi, Lapset pitivät paljon melua, minulla on kokous. Voisitko pitää he hiljaa jonkin aikaa? Kiitos!

26. Ravintolassa on todella hidas palvelu. Valita asiasta tarjoilijalle.

Anteeksi, olen odottanut 30 minuuttia, voisitko tarkistaa, jos minun ruokani on valmis?

Kiitos

27. Kaupan parkkipaikalla on koira kuumassa autossa. Kerro mielipiteesi koiran omistajalle.

Anteeksi, näin koiran kuumassa autossa parkkipaikalla. Voisitko tulla ja tarkistaa sen?

28. Sinun läppärissä on jokin vika. Takuu on vielä voimassa. Soitat liikkeeseen.

Moi, soitan koska minun läppäri on rikki, ja siinä on takuu vielä voimassa. Voisitko tarkistaa ja korjata sen? Kiitos.

29. Olet nähnyt ilmoituksen käytetystä pesukoneesta. Soita myyjälle ja kysy lisätietoja.

Tässä on Tiina, näin verkossa sinun ilmoituksen pesukoneesta. Haluaisin kysyä lisätietoja siitä. Kuinka vanha se on ja paljonko se maksaa?

30. Neuvo ystävä sinun kotiin bussilla.

Ensin lähdet bussilla numero 101 tai 102 Joensuun keskustaan ja jäät pois Koskikadun pysäkillä. Sitten kävelet eteenpäin noin 200 metriä ja käännyt oikealle, minun kotini on vasemmalla puolella, kerrostalo numero 27.

31. Olet bussissa, mutta et tunne reittiä. Kerro kuljettajalle, missä haluat jäädä pois ja pyydä apua.

Anteeksi, haluaisin mennä Porvooseen, mutta en tunne reittiä. Voisitkohan kertoa missä mä voin jäädä pois? Kiitos!

32. Löydät sohvan, jääkaapin ja paljon roskapusseja metsästä. Soitat kaatopaikalle ja kerrot tilanteesta

Moi, tässä on Kaisa, haluaisin ilmoittaa, että näin sohvan, jääkaapin ja paljon roskapusseja metsässä. Ne ovat lentoaseman alueella.

33. Olet järven rannalla ja siellä on sorsia. Mummo syöttää sorsille suklaata. Mitä sanot mummolle?

Anteeksi, Suklaa ei ole hyvästä sorsille. Suklaassa on kaakaota, se on myrkyllistä sorsille.

34. Olet kaupassa ja haluat osta hyvät kengät metsään kävelyä varten. Pyydät apua myyjältä.

Anteeksi, haluaisin ostaa hyvät kengät metsässä kävelyä varten. Voisitko auttaa minua? Minun kokoni on 36. Kiitos.

35. Olet kävelyllä. Näet, että joku heittää käytetyn jääkaapin metsään. Mitä sanot?

Hei, anteeksi, et voi heittää jääkaappia metsään. Se on laitonta. Jos sinä et ota sitä pois, soitan poliisille! Älä tee sitä

36. Olet muuttamassa uuteen kotiin. Haluat lahjoittaa jonkin vanhan tavarasi (keksi itse, minkä) ystävällesi. Mitä sanot?

Moi, minulla on pari vanhaa tavaraa. Ne ovat hyvässä kunnossa ja käyttökelpoisia. Voitko tulla katsomaan ja hakemaan ne jos haluat.

37. Tarvitset apteekista jotain ja pyydät, että ystävä auttaa.

Moi Esa, olen sairas, minulla on kuumetta ja pääsärkyä. Voisitkohan mennä apteekkiin ja ostaa särkylääkettä minulle? Kiitos!

38. Olet nähnyt auto-onnettomuuden. Poliisi kysyy sinulta, mitä tapahtui. Vastaa poliisille.

Kävelin kadulla ja näin, kun musta auto ajoi yliopistokadulta keskustaan ja tämä mopo ajoi Koulukadulta Koskikadulle tosi nopeasti. Sitten mopo törmäsi mustaan autoon.

39. Olet lenkillä ja näet, että nuori nainen makaa kadulla. Mitä sanoit hänelle?

Anteeksi, oletko kunnossa? Voinko auttaa sinua? Soitan hätänumeroon.

40. Olet suojateillä ja auto melkein törmää sinuun. Mitä sanoit kuljettajalle?

Hei, sinä melkein törmäsit minuun. Aja varovasti tai soitan poliisit!

41. Menet laboratorioon, mutta pelkää pistämistä.

Oi, sattuuko se? Minä pelkään pistämistä

42. Etsit uutta asuntoa. Välittäjä kysyy, mikä on sinulle tärkeää asuinympäristössä. Mitä sanoit?

Pidän luonnosta, siksi haluaisin asunnon läheltä luontoa ja ei liian kaukana keskustasta.

Kerrostalo, rivitalo tai omakotitalo, kaikki sopivat minulle

43. Ulkomailla asuva ystäväsi kysyy sinulta, millainen on Suomen luonto. Mitä sanoit?

Suomen luonto on ihana, se on tosi kaunis kaikkina vuodenaikoina. Suomi on tuhansien järvien maa. Kesällä kukat kukkivat ja aurinko paistaa. Sää on lämmin. Syksyllä Lapin ruska on tosi kaunis ja on paljon värejä. Talvella sää on kylmä, mutta kaikki on valkoista. Pidän valkoisesta joulusta.

44. Näet kadulla miehen, joka potkii jotain eläintä (mitä). Mitä sanoit?

Hei, Lopeta koiran potkiminen tai soitan poliisille!

45. Näet ehkä 10-vuotiaan tytön polttamassa tupakkaa pihalla, Mitä sanot hänelle?

Hei, tupakan polttaminen ei ole hyväksi terveydelle ja sinä olet liian nuori. Lopeta tai kerron sinun äidille!

46. Rattijuoppo tulee sinun kodin parkkipaikalle. Tunnistat henkilön. Soitat poliisille.

Moi, tässä on Tiina, asun Kirkkokatu 7. Haluaisin ilmoittaa, että minun kodin parkkipaikalla on rattijuoppo. Kiitos!

47. Kuulet, että sinun ystävällä on rintasyöpä. Mitä sanoit hänelle?

Moi, tässä on Kaisa. Kuulin, että sinä olet sairas. Oletko kunnossa?

48. Pelkää, että sinulla on joku muistisairaus. Unohtelet asioita usein. Kysy aiheesta lisää terveydenhoitajalta.

Moi, voisitkohan auttaa minua? Unohtelen usein asioita. Pelkään, että minulla on joku muistisairaus. Mitä minun pitäisi tehdä?

49. Olet sopinut ystävän kanssa jotain, mutta olet sairas ja et voi tavata.

Moi, Olemme sopineet, että mennään kahvillaan tänään, mutta minulla on flunssa juuri nyt. Pääsärkyä ja nenä vuotaa koko ajan. Voimmeko tavata ensi viikolla?

50. Sinulla on kuumetta ja lapsi pitää hakea päiväkodista. Pyydä ystävältä apua.

Moi Esa, minulla on kuumetta. Minusta tuntuu, että olen sairas, voisitkohan hakea Alphan päiväkodista klo 15 tänään? Kiitos paljon.

51. Olet vaa'alla ja huomaat, että painosi on noussut 10 kg.

Voi ei, painoni on noussut 10 kg. Minun täytyy mennä kuntosalille ja syödä vähemmän. Minun täytyy laihduttaa heti.

52. Menet kuntosalille ja haluat dieetin ja kunto-ohjelman.

Moi, voisitko neuvoa minulle dieetin ja kunto-ohjelman, minä haluan laihduttaa pari kiloa.

53. Sinulla on asiaa työkaverillesi ja menet tapaamaan häntä. Hän ei kuitenkaan ole työpisteellään. Lähetä hänelle WhatsAppilla ääniviesti, jossa kerrot asiasi.

Moi, Tässä on Tiina Tammonen, haluaisin keskustella projektin raportista sinun kanssasi, mutta et ole työpisteellään. Kerro vain milloin sinulla on aikaa niin jutellaan raportista. Soita minulle!

54. Sinun työpaikalle on tullut uusi työntekijä. Hän ei tiedä, mitä tehdä. Auta häntä.

Moi, minun nimi on Tiina, me olemme samalla osastolla. olen ollut töissä tällä osastolla 2 vuotta. Jos sinulla on kysymyksiä, kysyt vaan.

55. Olet ollut työhaastattelussa. Soitat haastattelijalle, koska haluat vielä kysyä jotainkin. (keksi itse, mitä)

Terve, tässä on Kaisa Savolainen, Ma soitan työhaastattelusta. Onko haastattelu yksilö tai ryhmähaastattelu. Ja kuinka kauan se kestää?

56. Sinun palkassa on virhe (keksi itse, mikä). Soitat palkanlaskijalle.

Moi, Tässä on Kaisa Tammonen, huomasi että minun palkassa on virhe, veroprosentti ei ole oikein. Voisitkohan tarkista sen? kiitos

57. Työkaverisi täyttää pian 50 vuotta. Sinä haluat järjestää ohjelmaa. Ehdota työkavereille, miten voitte juhlia.

Hei, Kaisa täyttää pian 50 vuotta. Haluan järjestää jotain hänelle. Voimmeko tehdä kakkua ja viedä hänet baariin. Mitä te sanotte?

58. Yritit mennä kuntosalille aikaisin aamulla, mutta sinun korttisi ei toiminut. Ilmoita asiasta kuntosalille.

Moi, tässä on Kaisa, minä seison kuntosalin edessä, mutta en pääse sisään. Minun korttini ei toimi. Voisitko tarkistaa oven kodin? Kiitos.

59. Olet unohtanut jotakin kuntosalille. Mitä ja milloin unohdit

Moi, Tässä on Tiina, olin kuntosalilla aamulla ja unohdin minun takin sinne. Voisitko tarkistaa sen minulle? Kiitos

60. Haluat varata taksin lentokentälle. Pyydä apua vastaanotosta. Kerro, milloin ja mihin lento lähtee.

Voisitkohan soittaa taksin? minä haluan mennä lentokentälle, minun matka Hollantiin lähtee klo 16.

61. Olet junassa. Sinulla on paikkalippu, mutta joku istuu siinä.

Anteeksi, se on minun paikkani. Tässä on lippu. Kiitos

62. Olet kaverin kanssa Hän katsoo koko ajan puhelinta, eikä puhu sinun kanssa. Mitä sanot?

Toivon, että minusta tulisi puhelin kädessäsi, Joten sinä katsoisit minua koko ajan.

63. Matkustat bussissa. Sinun vieressä istuu nuori, joka soittaa musiikkia kovaa. Sinun päätäsärkee. Mitä sanot nuorelle?

Anteeksi, minulla on pääsärkyä, voisitko vähentää musiikkia? Kiitos

64. Menet kukkakauppaan ja haluat ostaa kukkia lahjaksi, Kerro myyjälle, kenelle ja millaiseen tilaisuuteen kukat tulevat.

Moi, haluaisin ostaa ruusukimpun ystävälleni, tänään on hänen syntymäpäivänsä Hän pitää punaisista ruusuista.

65. Olet ravintolassa ja viereisessä pöydässä on lapsiperhe, jonka lapset käyttäytyvät huonosti. Mitä sanot vanhemmille?

Anteeksi, minulla on tärkeä kokous, mutta lapsesi häiritsevät meitä ja pitävät paljon melua. Voisitko pitää lapsesi hiljaa?

66. Ravintolassa on todella hidas palvelu. Valita asiasta tarjoilijalle.

Anteeksi, Olen odottanut ruokaa jo 30 minuuttia. Voisitko tarkistaa jos minun ruoka on valmis tai ei? Kiitos!

67. Kaupan parkkipaikalla on koira kuumassa autossa. Kerro mielipiteesi koiran omistajalle.

Moi, näin parkkipaikalla koiran kuumassa autossa, voisitko tarkistaa onko koira kunnossa?

68. Sinun läppäriissä on jokin vika. Takuu on vielä voimassa. Soitat liikkeeseen.

Moi, minun läppäri on rikki, se ei toimi enää, takuu on vielä voimassa. Tässä on takuu.

Voisitko tarkistaa läppäriin?

69. Olet nähnyt ilmoituksen täytetystä pesukoneesta. Soita myyjälle ja kysy lisätietoja.

Moi, olen kiinnostunut pesukoneesta sinun ilmoituksessasi Haluaisin kysyä, että onko takuu vielä voimassa? Toimiiko se hyvin?

IV. Mielipide

4.1 Liikunta on pakko, ei vaihtoehto

Mielestäni, liikunta on vaihtoehto, ei ole pakko, koska monilla ihmisillä on heikko fyysinen tila tai sairauksia, jotka eivät salli heidän liikkua.

Tykkään liikkua, mutta töissä istun paljon. Siksi, minä menen tanssimaan viikonloppuna ja käyn aikidossa kaksi tai kolme kertaa viikossa. Aikidon tai tanssin jälkeen, tunnen oloni hyväksi ja energiseksi. Minusta liikkuminen säännöllisesti on tärkeä terveydelle. Liikunta pitää minut kunnossa, terveenä ja iloisena.

Mutta jos liikkuu liian paljon, se ei ole terveystä, se on haittaa. Esimerkiksi, jos sinun fyysinen kuntosi antaa sinun juosta 10 km ja juokset 45 km, sinä voi sairastua.

Siksi kun harrastat liikuntaa, sinun tulee kuunnella kehoasi. Tarvittaessa sinun tulee kysyä neuvoa lääkäriltäsi

4.2 Onnellisuus on oma valinta

Mielestäni, onnellisuus on oma valinta, koska onnellisuus on tunne. Ihmiset tuntevat eri tavalla samoissa tilanteissa. Esimerkiksi, onnettomuudessa joku tuntee itsensä epäonniseksi koska auto tuhoutui. Mutta toinen tuntee itsensä onneikkaaksi, koska hän ei ole loukkaantunut

Onnellisuus liittyy myös toivoon, tavoitteeseen, päämäärään ja niin edelleen. Ihmisillä on erilaisia tavoitteita ja haluja. joku on iloinen, jos hän on terve, mutta toinen on onnellinen, kun hänellä on paljon rahaa. Nainen on onnellinen, kun hänellä on uudet kauniit vaateteet. Mutta hänen miehensä ei ole onnellinen, jos hänellä on uudet kauniit vaatteet. Hän on iloinen, jos hänellä on uusi auto.

Me emme muutta tilannetta, mutta me voimme muuttaa tapaamme nähdä tilanteen

4.3 Sosiaalinen media pilaa ihmissuhteet

Se on mielenkiintoinen aihe, minä uskon, että eri ihmisillä on siitä erilaisia mielipiteitä.

Monet ihmiset ajattelevat, että sosiaalinen media pilaa ihmissuhteet, koska nykyään ihmiset ovat riippuvaisia puhelimesta ja sosiaalisesta mediasta, kuten Facebookista, Instagramista ja Youtubesta. He viettävät useita tunteja puhelimassa ja somessa. He katsovat puhelinta myös silloin, kun he ovat perheen tai ystävän kanssa.

Kuitenkin toiset uskovat, että sosiaalinen media vahvistaa ihmissuhdetta, koska ihmiset voivat ottaa yhteyttä muissa maissa asunviin sukulaisiinsa. He voivat muodostaa yhteyden lapsuuden ystäviin, joihin he menettivät yhteyden useita vuosia sitten. Sosiaalisen median ansiosta ihmiset voivat keskustella ja päivittää tietoja ystävilleen ja perheelleen ajasta ja etäsydestä riippumatta.

4.4. Sukulaiset ovat tärkeämpiä kuin ystävät

Se on mielenkiintoinen aihe ja eri ihmisillä on varmasti erilaisia mielipiteitä siitä.

Mielestäni, sukulaiset kuten vanhemmat, sisaret, veljet ja isovanhemmat ovat tärkeämpiä kuin ystävät, koska he rakastavat minua ja välittävät minusta. Siksi jos minun on valittava, minä valitsen perheeni.

Sukulaiset kuten serkut, sedät, tädit tai muut sukulaiset, niin se riippuu siitä, että ovatko he hyviä ihmisiä vai ei, ja kuinka hyvin tunnen kyseiset henkilöt, ja mikä on tilanne.

Jos ystäväni ovat hyviä ihmisiä ja oikeassa tilanteessa. Olen ystäväväieni puolella.

Yhteenvetona voidaan todeta, että se riippuu siitä kuka henkilö on kyseessä ja millaisissa tilanteissa. Sanonta ”Veri on vettä sakeampaa” ei aina pidä paikkaansa.

4.5 Uusperhe- hyvä vai huono asia?

Nykyään avioerot ovat yleistä. Eri ihmisillä on erilaisia mielipiteitä avioerosta ja uusperhe. Monet ihmiset ajattelevat, että avioero ja uusperhe on huono asia. He uskovat, että lapset tarvitsevat molempia vanhempia. Jos vanhemmat eroavat ja heillä on uusperhe, sekä lisää uusia lapsia, he eivät huolehdi niin hyvin edellisen avioliiton lapsista. Lisäksi lapsilla ei ole vakaata kasvu ympäristöä, koska heidän täytyy liikkua kahden kodin välillä.

Mielestäni, uusperhe ei ole aina paha, koska lapset tarvitsevat hyvää kasvu ympäristöä. Jos vanhemmat eivät enää rakasta tai vihaavat toisiaan, se on erittäin haitallinen ympäristö lapsille.

Jos lapsilla on monta vanhempaa tai kaksi kotia ja lisäksi veljiä ja sisaria, se ei ole huono asia. Monissa tilanteissa isäpuolet tai äidit rakastavat lapsia ominaan ja pitävät heistä huolta. Lapset ovat onnellisempia kuin jos he asuisivat talossa, jossa heidän vanhempansa kärsivät toisistaan.

Yhteen vetona, uusperheellä tai ydinperheellä on hyviä ja huonoja puolia. Se riippuu ihmisistä ihmissuhteista.

4.6. Ketjuyritysten hyödyt ja haitat?

Se on vaikea mutta mielenkiintoinen aihe. Nykyään, ketjuliiketoiminta kehittyy nopeasti, erityisesti kaupassa, ravintolassa, huoltoasema alalla.

Ketjuyritysten hyödyt ovat valmis liiketoimintamalli, tuotemerkit ja niin edelleen. Sinun ei tarvitse tehdä kaikkea tyhjästä. Ne ovat olleet alalla pitkään ja monissa maissa, joten ne voivat auttaa sinua välttämään tarpeettomia virheitä, joita he ovat tehneet ja oppia onnistuneita tavoista.

Kuitenkin, ketjuyrityksessä on myös haittoja. Sinun on noudatettava tiukkoja vaatimuksia. Et saa tehdä mitä haluat yrityksellesi. Lisäksi eri maissa on erilaiset kulttuurit, jotkut yritykset voivat toimia yhdessä maassa, mutta eivät toimi toisessa maassa.

Ostan molemmat ketjusta ja itsenäiseltä yrittäjältä, koska minusta laatu on tärkein,

Globaaleissa ketjuissa on riskejä, koska jos ketjuyritys on liian suuri, ne voivat hallita markkinoita, ja ihmisillä ei ole paljon valinnanvaraa/vaihtoehtoa.

Haluan tehdä oman yrityksen/ itsenäiseltä yrittäjältä, koska minä haluan johtaa yritystäni omalla tavallani.

4.7. Alle kouluikäinen ei tarvitse vielä puhelinta

Alle kouluikäisen puhelimen käyttö on mielestäni erittäin kiinnostava aihe ja eri ihmisillä on siitä erilaisia mielipiteitä.

Monet ihmiset uskovat, että alle kouluikäiset lapset eivät tarvitse vielä puhelinta. Se on parempi, jos lapset leikkivät ulkona kaverin kanssa. Mielestäni 12 vuotta on sopiva ikä lapselle aloittaa puhelimen käyttö. Puhelinta tulisi käyttää korkeintaan 1-2 tuntia päivässä. Lapset, jotka ovat alle 12 vuotta ei pidä käyttää kännykkää, koska he opiskelevat puhumista ja muita taitoja. Puhelin estää heitä oppimasta elämän taitoja.

Lisäksi, jos lapset käyttävät paljon puhelinta, se on haitallista heidän terveydelleen, esimerkiksi, heidän näkönsä on heikentynyt. Nämä lapset ovat myös helposti lihavia, koska he katsovat paljon videoita puhelimesta ja eivätkä liiku paljoa. Heidän sosiaaliset taitonsa ovat myös heikommat kuin muiden lapsien.

Kuitenkin toiset ihmiset ajattelevat, että kännyköistä ei ole haittaa lapsille. Lapset voivat opiskella taitoja katsomalla videoita puhelimesta. Puhelinta tarvitaan, jotta lapset voivat ottaa yhteyttä vanhempiinsa ja ystäviin tarvittaessa.

Yhteenvedona, vanhemmat voivat päättää, että antavatko he lastensa käyttää puhelinta vai eivät. Mielestäni, lasten ei pidä antaa käyttää puhelinta. Nuoret voivat käyttää puhelinta puolesta tunnista yhteen tuntiin päivässä.

4.8 Arkielämä Suomessa on helppoa

Olen eri mieltä, arkielämä Suomessa ei ole aina helppoa. Kun tulin Suomeen, työnhakeminen ja suomen kieli olivat minulle isoja ongelmia. Muita ongelmia olivat ruoka ja sää. Nyt olen

tottunut suomalaiseen ruokaan ja kylmään ilmaan, mutta suomen kieli on vielä vaikeaa minulle. Olen töissä paljon ja siksi minulla ei ole aikaa opiskella suomea.

Toisaalta arkielämä Suomessa on helppoa, esimerkiksi koulutus. Suomen koulut on hyviä ja ilmaisia. Se on hyvä kaikille, jotka haluavat opiskella.

Kotimassani koulutus ei ole ilmaista ja se on erittäin vaikeaa köyhille, jotka haluavat opiskella. Monet ihmiset eivät pääse koulutukseen, koska heillä ei ole rahaa maksaa lukukausimaksuja. Vanhemmat ovat stressaantuneita, jos heillä on lapsia, jotka opiskelevat yliopistossa. Sillä lukukausimaksut ovat tosi korkeat.

Digitaalinen palvelu Suomessa on kehittynyt. Tänä päivänä sinä voit tehdä kaiken internetissä. Lukea lehtiä tai uutisia, voit myös maksaa laskusi tai etsiä tietoa matkailusta tai ostaa ruokaa internetistä ja paljon muuta.

4.9 Tinkiminen

En tykkää tinkiä hinnoista, pidän standardihinnoista, koska silloin en ole huolissani siitä, että ostaisin huonolaatuisen tuotteen korkealla hinnalla. Se säästää aikaa ja energiaa.

Mielestäni Suomessa ei ole tinkimiskulttuuria. En ole nähnyt suomalaisten tinkivän muuten kuin ostaessaan tavaroita torilta. Joskus he tinkivät, kun he ostavat talon tai auton.

Minusta tinkiminen on ok, kun ostaa arvokkaita tavaroita, mutta ei pitäisi tinkiä tavallisista asioista, kuten ruuasta ja kodin asioista.

Uskon, että sivistyneempi ja kehittyneempi yhteiskunta ja koulutetummat ihmiset tinkivät vähemmän.

4.10. Pyörä vai auto

Minä käytän pyörää enemmän koska, koska minä asun lähellä yliopistoa ja kaupungin keskustaa. Mielestäni, pyörä on parempi, koska mä voin nauttia samalla raikkaasta ilmasta ja luonnosta. Lisäksi pyöräily on hyväksi terveydelle.

Jos menen toiseen kaupunkiin, matkustan junalla koska se on nopeaa ja turvallista. Harvoin matkustan autolla, koska minulla on matkapahoinvointia autossa ja minulla ei ole ajokorttia. Kisäksi bensan hinta on korkea ja auton käyttö on haittallista ympäristölle. Mutta ihmiset käyttävät enemmän autoa, koska se on kätevää. Heidän ei tarvitse odottaa toisin kuin jos käyttää bussia tai junaa.

4.11. Fyysinen terveys on tärkeää myös henkiselle terveydelle

Olen samaa mieltä, molemmat fyysinen ja henkinen terveys ovat tärkeitä. Koska ne ovat yhteydessä. Esimerkiksi, kun sinä olet sairas, sinä et tunne oloasi onnelliseksi ja kun sinä olet surullinen, sinä tunnet itsesi väsyneeksi ja et halua tehdä mitään. Jos sinä olet surullinen pitkän aikaa, on mahdollista, että sinä voit olla sairas enemmän kuin toiset ihmiset. Jos sinä menet kuntosalille niin sen jälkeen, sinä tunnet olosi hyväksi, koska kun teet fyysisiä harjoituksia tai harrastuksia, kehosi vapauttaa hormoneja, mikä saa sinut tuntemaan olosi onnellisemmaksi.

Mielestäni Suomessa on paljon masennusta ja myös itsemurhia, koska monet ihmiset eivät tee fyysisistä harjoittelua ja heillä ei ole paljon ystäviä, sekä Suomen talvi on pitkä ja kylmä. Talvella aurinko ei paista paljon, jos ihmiset eivät ota d-vitamiinia fyysinen terveys voi olla huono ja sen lisäksi olla epäonnellisuuden tunteita. Nämä syyt voivat johtaa masennukseen ja itsemurhiin suomessa.

4.12 Suomi tarvitsee lisää työntekijöitä ulkomailta

Minä olen samaa mieltä, että Suomi tarvitsee lisää työntekijöitä ulkomailta. Koska väestö on ikääntynyt ja lapsia syntyy vähemmän. Houkutellakseen lisää ihmisiä töihin, Suomeen voisi luoda dynaamisen ja ystävällisen työympäristön ja vähentää kielitaitovaatimusta. Suomessa, IT, sairaanhoito ja ravintola alat tarvitsevat lisää ihmisiä. Monet firmat eivät halua palkata ulkomaalaisia kulttuurisista syistä johtuen. Toinen ongelma on suomen kieli. Suomea on vaikea oppia ja ulkomaalaiset eivät puhua hyvää suomea lyhyessä ajassa. Siksi olisi parempi vähentämään suomen kielen käyttöä ja siirtyä käyttämään enemmän englantia työpaikoilla. Ihmisiä voisi kouluttaa suomen kielen käyttöön työn aikana.

4.13 Miesten ja naisten roolit.

Se on vaikea mutta mielenkiintoinen aihe ja eri ihmisillä on siitä erilaisia mielipiteitä.

Mielestäni, suomessa naisten ja miesten roolit ovat tasa- arvoisia. Koska monet naiset johtavat puoluetta, esimerkiksi hallituksen puolueita johtavat naiset. Hallituksessa on 19 ministeriä, joista suuri osa on naisia.

Samalla työalalla, naiset ja miehet voivat opiskella tai työskennellä, mitä he haluavat.

Esimerkiksi, näin monien naisten työskentelevän kuljettajina tai rakentamisen insinööreinä .

Ja monet miehet työskentelevät muoti ja kauneus alalla.

Kotona, miesten ja naisten roolit ovat myös tasa-arvoisia. Molemmat miehet ja heidän

vaimonsa työskentelevät. Kun he tulevat kotiin, he jakavat kotityöt ja hoitavat lapsia yhdessä

4.14 Lapsi saa itse päättää, mitä harrastaa.

Se on mielenkiintoinen aihe ja uskon, että ihmisillä on monia erilaisia mielipiteitä siitä

Monet ihmiset luulevat, että lapset voivat saada harrastaa, mitä haluavat. Koska he kunnioittavat lasten valintaa ja se on heidän vapaa-aikaansa. Lapset voivat saada itse päättää mitä harrastavat. Jos vanhemmat pakottavat lapset harrastuksiin, lapset eivät pidä siitä, eivätkä he nauti siitä

Toisaalta, monet ihmiset ajattelevat, että lapset eivät saa itse päättää, mitä harrastavat. Koska he ovat alaikäisiä ja lapset voivat valita vaarallisia harrastuksia. Siksi, vanhempien pitäisi tehdä päätös lasten puolesta. Sen suhteen mitä heidän lapsensa harrastavat.

Mielestäni, lapset voivat saada harrastaa, mitä haluavat, mutta heidän pitää neuvotella minun kanssa ensin. Jos minusta heidän valintaansa ei sovi heille, minä ehdotan muita vaihtoehtoja.

Minusta liikunta, musiikki, taide, uiminen tai tanssi ovat hyviä harrastuksia lapselle.

4.15 Suomi ei ole tasa-arvoinen maa

Se on vaikea mutta mielenkiintoinen aihe ja ihmisillä on monia erilaisia mielipiteitä siitä. Olen eri mieltä monien kanssa, koska mielestäni Suomi on tasa- arvoinen maa. Koska monet naiset johtavat puoluettaan politiikassa, esimerkiksi naiset johtavat hallitukseen kuuluvia puolueita. Hallituksessa on 19 ministeriä, joista suuri osa on naisia.

Samalla työalalla, naiset ja miehet voivat opiskella tai työskennellä, mitä he haluavat. Esimerkiksi, näin monien naisten työskentelevän kuljettajina tai rakentamisen insinööreinä.

Ja monet miehet työskentelevät muoti ja kauneus alalla.

Kotona, miesten ja naisten roolit ovat myös tasa-arvoisia. Molemmat miehet ja heidän vaimonsa työskentelevät. Kun tulevat kotiin, he jakavat kotityöt ja hoitavat lapsia yhdessä

REFERENCE:

Gimara Oy (2021) Ykäänkö vai Ykiinkö. Location: Helsinki

You can find the Ykäänkö vai Ykiinkö book in this link [Ykäänkö vai ykiinkö – High way to hill – Gimara \(gimaraworld.com\)](https://www.gimaraworld.com/ykaenkoi-ykiinko-high-way-to-hill)